

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ, TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA,
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Analýza potenciálu cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví

Analysis of tourist potencial in Microregion Dolní Poolšaví

Student: Pavel Majíček

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lenka Durdáková

Uherské Hradiště 2009

Zadání bakalářské práce

Student: **Pavel Majíček**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6501R006 Ekonomika cestovního ruchu
Téma: **Analýza potenciálu cestovního ruchu v Mikroregionu Dolním Poolšaví**

Analysis of Tourist Potential in Microregion Dolní Poolšaví

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teorie Cestovního ruchu
3. Teoretické aspekty rozvoje CR v Mikroregionu Dolní Poolšaví
4. Analýza současného stavu nabídky CR v Mikroregionu Dolní Poolšaví
5. Návrhy a doporučení
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HESKOVÁ, Marie, et. al. Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.

REKTORÍK, Jaroslav; ŠELEŠOVSKÝ Jan, et. al. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1999. 140 s. ISBN 80-210-2126-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lenka Durdáková**

Datum zadání: 21.11.2008

Datum odevzdání: 07.05.2009

Jiří Bláha

prof. PhDr. Jiří Bláha, CSc.
vedoucí katedry

Dana Dluhošová

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracoval samostatně.

Uherské Hradiště 30. dubna 2009

.....
podpis

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Lence Durdákové za pečlivou recenzi mé práce a podnětné připomínky.

Obsah

Úvod	8
1 Teorie cestovního ruchu	9
1.1 Teorie mikroregionu	10
1.1.1 Založení mikroregionu	11
1.1.2 Aktivita mikroregionu	12
1.1.2.1 Podávání integrovaných projektů pro řešení infrastruktury obcí	12
1.1.2.2 Řešení problémů nahromaděných v předchozích letech, které svým rozsahem a významem přesahují hranice jedné obce	12
1.1.2.3 Uskutečňování záměrů a naplňování zájmů, které výrazněji ovlivní kvalitu života obyvatel členských obcí	13
1.1.2.4 Společná ochrana práv a zájmů při jednání s orgány státní správy, podnikateli, neziskovými organizacemi, občanskými iniciativami apod.	13
1.1.2.5 Společný postup předchozích oblastí činnosti v lobování za mikroregion	13
1.1.2.6 Společný postup při územním a investičním plánování a při rehabilitaci venkovského rázu obcí	14
1.1.2.7 Společné získávání informací potřebných pro další rozvoj území a podávání projektů; výměna zkušeností mezi představiteli obcí a mezi mikroregiony	14
1.1.3 Strategie mikroregionu	15
1.2 Cestovní ruch s využitím systémové teorie	16
1.2.1 Subjekt cestovního ruchu	16
1.2.2 Objekt cestovního ruchu	17
1.3 Cestovní ruch a jeho okolí ve vazbě na mikroregionální politiku	17
1.3.1 Politické prostředí	18
1.3.2 Technologické prostředí	18
1.3.3 Ekonomické prostředí	19
1.4 Předpoklady cestovního ruchu	19
1.4.1 Lokalizační předpoklady cestovního ruchu	19
1.4.2 Realizační předpoklady cestovního ruchu	20
1.4.2.1 Dopravní infrastruktura	20
1.4.2.2 Materiálně technická základna (Infrastruktura, Suprastruktura)	21
1.4.3 Selektivní (stimulační) faktory	21
1.4.3.1 Objektivní faktory	21
1.4.3.2 Subjektivní faktory	22
2 Aspekty rozvoje cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví	23
2.1 Mikroregion Dolní Poolšaví	23
2.1.1 Hospodářská a ekonomická situace v Mikroregionu Dolní Poolšaví	24
2.2 Historie vývoje území mikroregionu a jeho obcí	24
2.3 Cestovní ruch v Mikroregionu Dolní Poolšaví	27
2.3.1 Primární nabídka – přírodní potenciál	27
2.3.2 Primární nabídka – kulturně-historický potenciál	28
2.3.3 Primární nabídka – společensko-kulturní potenciál	29
2.3.4 Sekundární nabídka – infrastruktura cestovního ruchu	30
2.3.5 Sekundární nabídka – suprastruktura cestovního ruchu	31
2.3.6 Kulturní a společenský život v mikroregionu – zájmové sdružení a spolky	31
2.3.7 Výsledky společné činnosti a spolupráce členských obcí Mikroregionu Dolní Poolšaví	34

2.3.8	Plánovaný rozvoj v oblasti kultury a cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví.....	34
3	Analýza stavu cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví	37
3.1	Metodika zpracování analytické části práce.....	37
3.2	Marketingový výzkum	37
3.2.1	Definování problému	38
3.2.2	Plán výzkumu	39
3.2.3	Sběr informací	41
3.2.4	Analýza údajů	41
3.2.5	Závěry a doporučení	41
3.3	Marketingový výzkum v Mikroregionu Dolní Poolšaví	42
3.3.1	Vyhodnocení výzkumu - analýza dotazníkových údajů.....	42
3.3.2	Zhodnocení výzkumu	54
3.4	Názory starostů obcí Mikroregionu Dolní Poolšaví.....	55
4	Návrh turistických produktů.....	59
4.1	Oblasti tvorby turistických produktů.....	59
	Závěr	65
	Použité zdroje.....	67
	Seznam tabulek a grafů	
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledku bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Resumé	

Úvod

Při velkém výběru z mnoha témat bakalářských prací jsem zvolil možnost volby vlastního tématu, jenž mi bylo blízké a ke kterému mám vztah, a to zejména k jedné z jeho částí, a tím je město Kunovice – město, jenž ve velké míře zachovává a podporuje své tradice (folklórní) a je tedy i z hlediska cestovního ruchu velkou potencionální atraktivitou pro turisty či návštěvníky Mikroregionu Dolního Poolšaví. Mikroregion se nachází v jihozápadní části Zlínského kraje, v regionu Slovácko. Tedy v kraji, kde se odedávna zachovávaly tradice a příznivé podnebí přálo plodinám jako je vinná réva. Právě tradice jako jsou hody – největší svátek u nás na Slovácku, vinařství, pálení tradiční slivovice, ale také množství historických, přírodních památek a dalších atraktivit jsou důvodem, proč lidé rádi cestují a vracejí se na Slovácko, jehož je Mikroregion Dolní Poolšaví a jeho obce součástí. A to je také dalším důvodem, proč jsem se rozhodl věnovat Mikroregionu Dolní Poolšaví v mé bakalářské práci.

Hlavní cíl mé bakalářské práce spočívá v pasportizaci cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví – tedy ve zmapování především kulturně-historických památek, společenských, kulturních a dalších událostí. Dále také zmapování materiálně-technické základny a přírodní základny. Součástí cíle je také zjištění pohledu obyvatel (pomocí dotazníkového průzkumu s výslednou analýzou sesbíraných dat) a představitelů obce (starostů či zastupitelů) na cestovním ruchu ve svém mikroregionu a vytvoření nabídky turistických produktů.

V první kapitole mé bakalářské práce se věnuji teorii mikroregionu jako procesu integrace územních jednotek různého stupně za účelem společného postupu, spolupráce, budoucí prosperity (ekonomická a sociální stabilita obyvatelstva, konkurenceschopnost) a teorii cestovního ruchu. Druhá kapitola popisuje cestovní ruch v Mikroregionu Dolní Poolšaví, jeho primární a sekundární nabídku. Třetí kapitola se zabývá analýzou stavu cestovního ruchu na základě výsledků vlastního marketingového výzkumu obyvatel mikroregionu a dále zachycuje názory a postoje představitelů obcí. V poslední čtvrté kapitole stanovují oblasti tvorby turistických produktů a navrhuji pro ně konkrétní produkty.

1 Teorie cestovního ruchu

Z různých definic mnoha autorů publikací o cestovním ruchu (dále jen CR) jsem vybral definici Světové obchodní organizace (World Tourism Organization), vycházející z definice účastníka CR: „CR se rozumí činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší, než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný, než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“.¹ Stanovená doba se v domácím a mezinárodním CR liší – v domácím je to méně než šest měsíců a v mezinárodním CR méně než jeden rok. Výkon výdělečné činnosti se vylučuje jak ve smyslu přechodného, tak trvalého pracovního poměru, přičemž obchodní nebo služební cesty se do výdělečné činnosti neřadí. Definici CR, kterou jsem uvedl, by však nebyla „plnohodnotná“, kdybych nedodal, že je to činnost osoby uskutečňovaná většinou ve volném čase, zaměřená na uspokojování potřeb za účelem například poznávání, sportování, relaxace, kulturního vyžití a celkově získání komplexního zážitku. Pojem CR je také někdy nahrazován již zažitým termínem „turismus“.

CR využívá a také je současně zkoumán různými vědními disciplínami (psychologie, geografie, ekonomie atd.), má tak interdisciplinární charakter, což znamená, že poznatky jedné vědní disciplíny jsou využívány ostatními vědními disciplínami. Dochází zde tedy ke vzájemnému poznávání a i obohacování navzájem.

CR je významným společensko-ekonomickým odvětvím. Zaujímá přední pozice mezi sektory v národních hospodářstvích mnoha zemí, řadí se do terciární sféry – oblasti služeb. Za rok 2006 tvořil podíl CR na HDP České republiky 3,0 %, což je asi 217 mld. Kč hodnoty celkové spotřeby vnitřního CR (domácí a aktivní CR).² CR je mnohdy kruciólním odvětvím stabilizující národní ekonomiku zemí – zejména zemí hospodářsky méně vyspělých, kde je CR hlavním zdrojem jejich příjmů (Seychely, Kuba, Tunisko atd.). CR, jako významné ekonomické odvětví 2. poloviny 20. století, a zcela jistě i současnosti a budoucnosti, musí jít cestou koncepce udržitelného rozvoje při uspokojování potřeb nejen svých účastníků, ale i poskytovatelů služeb, produktů CR. Jít cestou udržitelného rozvoje znamená dlouhodobé šetrné využívání a ochranu přírodních zdrojů, včetně zdrojů vytvořených lidskou činností. Při současném CR je třeba pracovat s moderními metodami plánování, monitorování, využitím informačních technologií apod.

¹ HESKOVÁ, Marie, et. al. Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy, Praha 2006 str. 11

² Podíl cestovního ruchu na české ekonomice [online]. c2009, Aktualizováno dne: 26.1. 2008 [cit. 2008-12-20]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/podil_cestovniho_ruchu_na_ceske_ekonomice>.

Pro koncepci udržitelného rozvoje je velmi důležitá kooperace a spolupráce soukromého a veřejného sektoru s respektem k místní komunitě – k jejím tradicím.³

Významný sektor národního hospodářství – CR – předpokládá klasické tržní prostředí, tedy prostředí, kde dochází ke konkurenčnímu boji a každý subjekt CR musí volit takové nástroje v rámci své firemní politiky, které povedou k úspěšné realizaci jeho produktů. Je to samozřejmě složité, vzhledem k tomu, že se jedná o služby, které mají nehmotný charakter a dají se lehce kopírovat. CR jako sektor v národním hospodářství tvoří celá řada subjektů s různorodostí svých poskytovaných produktů – služeb (stravovací a ubytovací zařízení, dopravní podniky, návštěvnické atraktivity, obchodníci, dále zprostředkovatelé – cestovní kanceláře a agentury). A z pohledu CR se zde rýsuje jeden typický znak, a to je komplexnost v podobě uceleného turistického produktu zahrnující různé druhy služeb. Např. turista kromě ubytovacích a stravovacích služeb si zaplatí fakultativní výlet, může si půjčit kolo na projížďku, zajde si nakoupit suvenýry apod. Účastník CR svou účastí spotřebovává nikoli jednu službu, ale celou řadu služeb – balík, tzv. „package“. Proto firmy působící na trhu CR (zejména v rámci destinace, lokality, mikroregionu atd.) musí nejen ve vlastním zájmu poskytovat kvalitní služby. Poskytnutí nekvalitní služby (jedné konkrétní služby z mnoha ostatních), totiž nesnižuje jen kredit daného poskytovatele služeb, ale může mít vliv i na ostatní poskytovatele (bere-li se v potaz, že jde o určitou destinaci, kde se uplatňuje destinační management) – může snížit spokojenost, pohled turisty na celkově úspěšný komplexní produkt (tím i na celou destinaci), který se projeví třeba tím, že účastník příště nepřijede.

1.1 Teorie mikroregionu

Mikroregion je územní celek, jež představuje velmi intenzivní formu integrace v podobě sdružení především obcí, a také měst, zapojených do společné činnosti v zájmu určitých cílů jednotlivých členů. Jedná se o nejvyšší integritu nejmenších celků v rámci regionální politiky České republiky. K hromadnému zakládání mikroregionů došlo v souvislosti s podnětem Ministerstva pro místní rozvoj, které vyhlásilo dotační pravidla umožňující získat finanční prostředky z Programu obnovy venkova (zejména jeho novela z listopadu roku 1998; poslední novela z roku 2005) jako součást regionální politiky státu.

³ PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu, Česká republika 2002

Mnohé obce vstupují jako členové do těchto sdružení, v podobě mikroregionů, právě pro zmíněný titul – a tím jsou dotace.

1.1.1 Založení mikroregionu

Každá obec vstupující do sdružení v podobě mikroregionu by měla mít svou určitou představu, co od této účasti – členství očekává. Pro správné fungování mikroregionu není rozhodující jeho velikost, ale kvalita tvorby, zpracování a implementace strategického plánu. Pro strategický plán hrají významnou roli dva základní kroky, od kterých se v budoucnu vyvíjí jeho implementace. Základem je správně sepsaná smlouva o sdružení, která představuje formální krok vymezující práva a povinnosti členů. Spolu se smlouvou jsou důležité stanovy. Zde musí být jasně definovaná a ošetřená všechna místa pro případné neshody, spory (personální změny), která budou těmito stanovami řešena (práva a povinnosti členů, vymezení orgánů sdružení a jejich jednání, pravidla hospodaření, příspěvky atd.).

Důležité je zvolit vhodný název mikroregionu. Název by měl vycházet z charakteru krajiny, na němž se daný mikroregion rozprostírá. A to jednak z hlediska rozvoje, jednak z hlediska vhodné propagace. Co se týče hlediska rozvoje, pokud se mají obyvatelé mikroregionu aktivněji zapojit do jeho rozvoje, je vhodný název jakýmsi povzbuzením za účelem vyvolat patriotismus ve vztahu ke své obci, oblasti, kde obyvatel žije. Hledisko vhodné propagace spočívá právě už v určení názvu, který je prvním marketingovým tahem, proto by se jeho stanovení nemělo podceňovat. Marketing – tedy velmi jednoduše řečeno – je umění se vhodně nabídnout za účelem úspěšného prodeje, proto další kroky, jako tvorba webových stránek, jsou již dnes naprosto běžnou, ale také potřebnou záležitostí.

Hlavním představitelem mikroregionu by měl být člověk charismatický, schopný důstojně reprezentovat mikroregion navenek. Měl by to být schopný manažer, důležité je, aby náplní jeho práce byla pouze oblast komunální, aby se byl schopen věnovat pouze záležitostem mikroregionu, nikoli aby byl ještě vázán jiným výkonem práce (jako je to u starostů). Je třeba také, aby měl daný manažer po ruce stejně kvalifikované zástupce schopné reprezentovat a podávat informace v odpovídající kvalitě. Další možnost, jak vést sdružení nebo alespoň plánovat jeho činnost, zpracovat strategický plán, je najmutí poradenské firmy. Při vytíženosti dnešních zaměstnanců obecních úřadů je to zpravidla i vhodné – může se to promítnout i v konečné kvalitě výsledných plánů, aktivit.

Není však vhodné, aby tyto poradenské firmy připravující podklady pro dané jednání zastupovaly představitele mikroregionu na krucálních jednáních pro mikroregion.

Další část, která je neméně podstatná, je výše členského příspěvku. Stanovení jeho výše bývá předmětem velkých diskuzí. Úkolem členského příspěvku je zabezpečit běžný chod mikroregionu. Další finanční participace obcí je při podávání projektů, které jsou financovány – vyrovnávány přímo z rozpočtu mikroregionu (jsou financovány zcela z rozpočtu mikroregionu, a je zde možnost využití případného grantu – realizace projektu není závislá na poskytnutí dotace). To jsou všechno paušálně stanovované částky. Samozřejmě, že vznik mikroregionu je vázán na snahu získání co nejvíce dotací na vlastní vypracované a zafinancované projekty. U projektů, jejichž realizace je závislá na poskytnutí dotace – tedy v případě podání projektů na Ministerstvo pro místní rozvoj za účelem jejich profinancování, je nositelem projektu pouze jedna obec (město), která je hlavním představitelem daného mikroregionu. V tomto případě se nestanovuje paušální částka a členské obce se účastní dle daných podmínek, a to zejména dle finančních možností.

1.1.2 Aktivity mikroregionu

Obce se sdružují nejčastěji pro následující aktivity (oblasti činností):

1.1.2.1 Podávání integrovaných projektů pro řešení infrastruktury obcí

Tato možnost bývá nejčastějším důvodem vzniku sdružení obcí, problémem ovšem bývá finanční schopnost obcí se konkrétních projektů účastnit. Bývá výhodnější, aby se malé obce sdružovaly do početnějšího sdružení, kde je finanční participace ze strany dané obce větší možnost, ale hlavně únosnost. Přesto obec mnohdy nemá ani na výběr z několika možností členství. Dalším problémem pro uskutečňování projektů a vzniku sdružení je „snášlivost“ mezi místními, sousedními obcemi. Řešením může být třeba zmíněný název sdružení, který dokáže spojit lidi ke společnému postupu.

1.1.2.2 Řešení problémů nahromaděných v předchozích letech, které svým rozsahem a významem přesahují hranice jedné obce

Aktivita tohoto typu je výsledkem už předem dohodnuté a propočítané společné koncepce obcí. Obce volí tento postup zejména kvůli finanční výhodnosti společné investice, než kdyby každá obec investovala individuálně.

Cílem je vyřešit infrastrukturu obcí (stavba inženýrských sítí – plynofikace, elektrifikace, kanalizace, čistírna odpadních vod, oprava a výstavba komunikací, chodníků).

1.1.2.3 Uskutečňování záměrů a naplňování zájmů, které výrazněji ovlivní kvalitu života obyvatel členských obcí

Tuto oblast činnosti představují místní obecní spolky, knihovny, sdružení, svazy (zahrádkáři, hasiči, chovatelé apod.). Snaha obcí spočívá v podpoře a zachování společenského života v obci. Problémem jsou opět peníze. Řešení je ve společné organizaci, podpoře budování infrastruktury a podnikatelů (kteří budou na druhé straně ochotni podpořit místní zájmové organizace formou sponzorských darů).

Je třeba spolupracovat v celém mikroregionu např. formou pořádání společných kulturních akcí, návštěvy a využívání místních památek a celá řada dalších aktivit – jedna obec nemá šanci úspěšně prosadit své.

1.1.2.4 Společná ochrana práv a zájmů při jednání s orgány státní správy, podnikateli, neziskovými organizacemi, občanskými iniciativami apod.

Další důležitý bod, jehož cílem je koordinace vzájemné komunikace a spolupráce, koordinace vztahů mezi soukromým a veřejným sektorem.

Pokud se obce sdruží – vystupují jako větší subjekt, kterého podnikatel bude brát jako zajímavého obchodního partnera. Snahou je jednak získat pozitivní výsledek při jednání o cenách poskytovaných služeb, jednak zásadní v této oblasti činnosti je spolupráce subjektů za účelem zvýšení zaměstnanosti (tvorba pracovních míst u podniků působících v mikroregionu). Zaměstnanost je faktor, na kterém se staví úspěch či neúspěch v podobě rozvoje dané oblasti – mikroregionu. Ovšem je znovu třeba zabezpečit finanční prostředky (dotace od státu, ze zahraničí atd.).

1.1.2.5 Společný postup předchozích oblastí činnosti v lobování za mikroregion⁴

Tento bod vyjadřuje vyšší úroveň spolupráce a vychází zpravidla z iniciativy LEADER Evropské unie. Mezi základní cíle programu patří zlepšování kvality života na venkově; šetrné zhodnocování místní produkce, kulturních a přírodních zdrojů; posílení venkovské komunity a spolupráce. Současně se i uplatňují základní postupy – principy LEADER.

⁴ REKTOŘÍK Jaroslav; ŠELEŠOVSKÝ Jan. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací, Brno 1999

Jeden z nich, tzv. „zdola-nahoru“, je založený na decentralizaci v podobě tzv. MAS – místních akčních skupin, které představují řízení na lokální úrovni; jejich aktéři realizují všechny zásadní vize a rozhodnutí.⁵ Předpokladem ale je, že mikroregion (mikroregiony) má hotovou rozvojovou strategii, zpracovanou na principu partnerství. Zároveň jeho MAS musí mít právní subjektivitu, aby byla možnost na ni delegovat pravomoc provádění výběru projektů z daného mikroregionu.⁶

Tato iniciativa Evropské unie klade velký důraz na spolupráci v regionech mezi místní samosprávou, státní správou, podnikateli a občany. Aby spolupráce správně fungovala, musí být všestranná komunikace – jednak mezi členy (mikroregiony) daného sdružení při podávání informací do jejího centra, jednak vůči obyvatelům o poskytování informací, o činnosti v rámci mikroregionu s podáním vysvětlení jednotlivých kroků.

Co se týče lobování, tak sdružení (většího rozměru co do počtu členů a velikosti území) mají své partnery i mezi zákonodárci, kteří byli zvoleni v daném regionu, kde sdružení působí. Jedná se o systematické ovlivňování zákonodárců za účelem prosazení vlastních zájmů. Tyto vztahy mají vzájemnou vazbu.

1.1.2.6 Společný postup při územním a investičním plánování a při rehabilitaci venkovského rázu obcí

Při územním nebo při investičním plánování je základem vyhotovení studie – o záměrech dané obce. Jako metodika, pro tyto typy studií, se nejčastěji používá analýza SWOT (analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení). Úkolem je koordinace územních plánů a investičních záměrů nejlépe na delší časové období. Je výchozím bodem pro rozhodování o získávání finančních prostředků.

1.1.2.7 Společné získávání informací potřebných pro další rozvoj území a podávání projektů; výměna zkušeností mezi představiteli obcí a mezi mikroregiony

Cílem spojování obcí v této oblasti činnosti je pořádání společných besed, na kterých by byly objasňovány konkrétní problematiky. Základem pro pořádání besed jsou všeobecné informace, které přicházejí cestou médií, a které by účastníci besed měli znát, protože jsou výchozím zdrojem pro čerpání konkrétních informací.

⁵ *Letak-RoPa-2009(16).pdf* [online]. c2007-2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <[http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/publikace/Letak-RoPa-2009\(16\).pdf](http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/publikace/Letak-RoPa-2009(16).pdf)>.

⁶ *Program LEADER ČR - BusinessInfo.cz* [online]. c1997-2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/program-leader-cr/1001045/>>.

Zásadní je získávání aktuálních informací. Mikroregiony se často zaměřují na jeden cíl a nevěnují pozornost aktuálnímu dění. Pokud nezískává mikroregion aktuální informace, tak mu zpravidla uchází finance, které by mohl investovat v jiných oblastech.

Příkladem předávání zkušeností jsou právě zmíněné společné setkání, besedy. Samozřejmým předpokladem pro spolupráci mikroregionů je vzájemná komunikace. Komunikace je v tomto směru permanentní záležitostí. Tzn., že se představitelé (zástupci) scházejí v určitých pravidelných intervalech. I jakákoli neformální komunikace v tomto směru je prospěšná, protože téměř pokaždé se vyskytne nějaký dobrý námět k dalšímu přemýšlení.

1.1.3 Strategie mikroregionu

Strategie každého mikroregionu musí být sestavena jako střednědobý a dlouhodobý dokument, který koordinuje veřejné a soukromé aktivity v oblastech jako jsou ekonomická, sociální či ekologická atd.; dále v zájmu prosperity, legality a konkurenceschopnosti. Strategie je plánem, programem rozvoje sjednocující názory svých členů na možnosti a předpoklady rozvoje mikroregionu. Strategie mikroregionu je základní podmínkou pro realizaci řízení a rozvoj svého území.

Je také důležitým informačním zdrojem pro soukromou sféru, co se týká přizpůsobování své podnikatelské strategie. Dále samotná existence dlouhodobější strategie (plánu rozvoje) zvyšuje pravděpodobnost účasti jak domácích, tak zahraničních investorů.

Základní funkce programu rozvoje mikroregionu:

- definice společných zájmů jednotlivých členů mikroregionu – obcí (konkrétně pak obyvatel a podnikatelů),
- konkretizace předpokladů pro realizaci společných zájmů,
- optimalizace sociálně-ekonomických a územně-technických podmínek pro rozvoj podnikání a bydlení,
- koordinace veřejných investic pro účely soukromého sektoru,
- koordinace rozdělování veřejných výdajů pro tvorbu stabilních podmínek v oblasti bydlení a podnikání,
- definice dlouhodobých záměrů hospodářské a sociální politiky,
- posílení vědomí sounáležitosti a odpovědnosti člena k mikroregionu za jeho rozvoj ve vztahu k jeho obyvatelům a podnikatelům.

Při zakládání mikroregionu je třeba mít na paměti cíl činnosti mikroregionu, který spočívá v integraci v rámci daného území, nikoli ve vytváření konkurenčního prostředí.⁴

1.2 Cestovní ruch s využitím systémové teorie

Kromě interdisciplinárního charakteru, je CR je mj. také zkoumán na bázi systémové teorie, která se zabývá chováním, strukturou a vazbami daného systému.

CR jako otevřený dynamický systém sestává z dalších dvou podsystémů (subjekt a objekt CR).

1.2.1 Subjekt cestovního ruchu

Subjektem z pohledu CR je účastník CR, který je nositelem poptávky. Výchozím bodem je zde zmíněná základní definice CR. Ovšem subjekt, tedy účastník CR, se jako cestující označuje různými termíny, které mají určité odlišnosti, jsou to:

- Návštěvník (visitor) – osoba cestující mimo místo svého trvalého bydliště na dobu nepřesahující 1 rok za účelem jiným než výkon výdělečné činnosti
- Turista (tourist) – definice je obdobná jako u návštěvníka, účast turisty na CR je spojena alespoň s jedním přenocováním; dle délky pobytu se turista rozlišuje:
 - turista na dovolené – pobývá déle, než stanovený počet dní (v České republice 2-3 noci)
 - krátkodobě pobývajícím turistu (short-term tourist) cestující na dobu kratší, než stanovený počet dní alespoň s jedním přenocováním
- Výletník (excursionist) – je jednodenní návštěvník, charakterizován je tím, že jeho pobyt nezahrnuje žádné přenocování

Mezi zmíněné druhy účastníků se řadí i Rezident – stálý obyvatel jako potencionální účastník domácího nebo zahraničního CR. Rezident je osoba, která v domácím CR žije v daném místě déle než šest měsíců před příchodem do jiného místa (v zahraničním CR jeden rok).⁷

Účastí subjektu na CR jsou generovány jeho ekonomické a mimoekonomické funkce.

⁴ REKTOŘÍK Jaroslav; ŠELEŠOVSKÝ Jan. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací, Brno 1999

⁷ HESKOVÁ, Marie, et. al. Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy, Praha 2006

Mezi ekonomické funkce patří např. podíl na platební bilanci státu, rozvoj podnikání. Mimoekonomické funkce – kulturně-poznávací, rekreační, zdravotní, představují motiv účastníka – formu CR, atd.

1.2.2 Objekt cestovního ruchu

Objekt CR je cílové místo, cestovní cíl, vyjadřující určitou přitažlivost, důvod, pro který se cestující rozhodl, že si jej zvolí jako svou účast na CR. V terminologii CR se takové místo označuje jako destinace CR – může představovat folklórní akci, kulturní památku, město, region, ba dokonce celý stát. Objekt, tedy destinace, je nositelem nabídky.

Daná destinace se vždy vyznačuje svou primární nabídkou představující zejména přírodní a kulturní potenciál. Samozřejmě, že potenciál CR v destinacích je různorodý, může nabývat od místního významu, přes regionální, až po mezinárodní. Naplňuje zpravidla motiv, kterým účastník uspokojuje svou potřebu. K tomu, aby mohl být naplněn motiv účastníka, jeho cíl, je třeba zprostředkovatelské činnosti. Tuto činnost provádějí podniky, instituce CR (cestovní kanceláře a agentury; stravovací, ubytovací, rekreační zařízení, aj.) mající určitou infrastrukturní vybavenost, která se označuje jako sekundární nabídka.⁷ Zprostředkovatelská činnost v sobě zahrnuje poskytování celého komplexu služeb; jedná se o zajištění dopravy, ubytování a stravování v místě pobytu, kulturní a sportovní vyžití apod.

1.3 Cestovní ruch a jeho okolí ve vazbě na mikroregionální politiku

Charakteristika CR, jako otevřeného a dynamického systému, implikuje ve vzájemné vztahy a vazby s jeho okolím. V rámci mikroregionální politiky síla těchto vzájemných vztahů a vazeb závisí na úrovni spolupráce a komunikace všech subjektů zainteresovaných na CR. Nicméně je zřejmé, že jednotlivé složky okolí působí v odlišné míře na daný subjekt (mikroregion).

Okolí každého subjektu (tedy i členských subjektů v rámci mikroregionu) sestává z politického, technologického, ekonomického, sociálního a ekologického prostředí. Uvedu ty druhy prostředí, na které CR (konkrétně i na mikroregion) více působí, má více nároků.

⁷ HESKOVÁ, Marie, et. al. Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy, Praha 2006

1.3.1 Politické prostředí

Politické prostředí ovlivňuje úroveň a rozvoj CR. Z pohledu politického je velmi důležitý pro CR mír. Mír, bezpečnost turistů co se týká jejich zdraví, majetku – to jsou všechno bazální předpoklady pro rozvoj a fungování CR. To, jaké jsou podmínky pro CR, vyplývá jednoznačně ze společenského zřízení daného státu a snaze jejich zákonodárců. To se projevuje v tvorbě zákonů ovlivňujících CR (podnikání v tomto odvětví). Samozřejmě nejen v zákonech, ale také ve snaze být činný nebo nečinný v tomto významném ekonomickém odvětví – dále je to tvorba strategií a od toho se odvíjející další koncepce na různých úrovních (místní, regionální), v různých situacích (v období konjunktury nebo naopak stagnace). Pro pozitivní rozvoj CR v rámci politického prostředí např. byl a je zásadní volný pohyb osob v rámci Schengenského prostoru Evropské unie (Česká republika vstoupila 21. prosince 2007).

Co se týká vzájemných vazeb a vztahů mezi CR a jeho okolím. Příkladem zpětné vazby CR na politické prostředí na mikroregionální úrovni je spolupráce mezi členskými obcemi, se sousedními mikroregiony, kraji, ale také i spolupráce s partnerskými obcemi v zahraničí – vzájemné návštěvy a poznávání svých tradic.

1.3.2 Technologické prostředí

Technologické prostředí vyjadřuje zejména realizační předpoklad CR, a to konkrétně budování a rozvoj komunikačních, tedy dopravních sítí se stále rostoucí motorizací obyvatelstva. Nejedná se jen o rozvoj dálnic, ale také železnice (zvýšení komfortu poskytování služeb, rychlost přepravy), letecké dopravy (pravidelná frekvence, charterová doprava). Významné je také budování cyklotras pro venkovskou turistiku; nelze opomenout také využití lodní přepravy. To je ale pouze část technologického prostředí. Dalšími faktory ovlivňující CR jsou informační a komunikační technologie – rezervační systémy, globální distribuční systémy, obchodní činnosti, internet, který je významným distribučním kanálem umožňující rychlou výměnu informací, atd.

Toto prostředí má však i neblahé stránky. Zejména neustále zvyšující se motorizace poškozuje životní prostředí, zvyšují se počty dopravních nehod.

Zpětná vazba CR na technologické prostředí se projevuje v požadavcích CR na něj, dále ve zpřístupnění dosud špatně dostupných atraktivit atd.

V mikroregionech, ve vztahu k technologickému prostředí, jde zejména o snahu získání financí na technické prostředky udržující veřejný pořádek, na stavbu inženýrských sítí, komunikací apod.

1.3.3 Ekonomické prostředí

Význam ekonomického prostředí je značný, projevuje se v mnoha oblastech (nezaměstnanost, růst HDP, stabilita měny atd.). Nezaměstnanost s sebou nese nízké příjmy obyvatelstva, což se projevuje v poklesu nákupu zbytných potřeb, tedy i produktů CR. Ve vazbě na mikroregionální politiku, co se týče nezaměstnanosti, je třeba pomoc státu v podobě možnosti přímého (státní dotace) či nepřímého (zprostředkované – dotace Evropské unie) čerpání dotací pro podnikatelské projekty, anebo tvorbou pracovních míst.

Stabilita měny je různá, pro českého spotřebitele je výhodná revalvace domácí měny co se týká pasivního CR (získá více zahraničních peněžních jednotek za 1 domácí), což ovšem není pozitivní pro poskytovatele služeb CR v daném státě (pro turisty jsou služby poskytovatelů v zahraničí díky silnějšímu kursu jejich domácí měny – revalvace – levnější).

Zpětná vazba CR na ekonomiku se projevuje samozřejmě pozitivně i negativně (úroveň zaměstnanosti a od toho se odvíjející příjmy obyvatelstva, aj.). CR je do určité míry odrazem vývoje ekonomiky a naopak.⁷

1.4 Předpoklady cestovního ruchu

1.4.1 Lokalizační předpoklady cestovního ruchu

Lokalizační předpoklady jsou rozhodující pro funkční zaměření CR v dané destinaci; z hlediska CR jsou ovlivňovány realizačními předpoklady (podmínkami) a selektivními faktory. Podle P. Mariota zahrnují lokalizační předpoklady CR:

- přírodní předpoklady (reliéf, přírodní atraktivita, klima, vodstvo, fauna, flora),
- kulturně-municipální předpoklady nebo také lidmi vytvořené atraktivita (lidové tradice, stavby, umění, folklór, ale také státní či místní samospráva).

⁷ HESKOVÁ, Marie, et. al. Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy, Praha 2006

Uvedené předpoklady představují primární zdroje CR (nebo také primární nabídku CR). Pro upřesnění se jedná konkrétně o zdroje, které v dané destinaci byly, existovaly před započítáním CR v destinaci – nevznikly pro účel CR. Jsou to kulturní a přírodní atraktivity; infrastruktura pro potřeby jak rezidentů, tak i podnikatelů; rekreační zázemí a vybavení pro rezidenty atd. Základním znakem primárních zdrojů, dané destinace CR, je jejich původní využitelnost rezidenty.

1.4.2 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Jsou rozhodující pro uskutečnění různých forem CR. Podle P. Mariota zahrnují budování infrastruktury, suprastruktury – jedná se o výstavbu jednak dopravních sítí (komunikační podmínky) a jednak o materiálně-technické základny (MTZ). Realizační předpoklady představují sekundární zdroje CR (sekundární nabídku CR), tedy zdroje vytvořené pro účel CR.³

1.4.2.1 Dopravní infrastruktura

Komunikační podmínky jako sekundární nabídka CR jsou předpokladem realizace účasti turisty na CR (přeprava a služby v destinaci), neboť jsou prostředkem k jeho dosažení. Účastníci CR při cestě do destinace, kterou si zvolili, využívají zejména možnost automobilové, letecké, železniční či vodní dopravy.

Železniční doprava je spojována se vznikem CR, protože to byl první dopravní prostředek k tomuto účelu využitý. Modernizace železniční dopravy v posledních 30 letech značně pokročila, jak co se týká bezpečnosti a pohodlnosti přepravy, tak zejména rychlosti (výstavby vysokorychlostních tratí a vlakových souprav).

Letecká doprava v CR velmi významný dopravní prostředek, a to z hlediska jednak bezpečnosti a rychlosti, jednak z celkového přepravovaného objemu cestujících (typické pro CR jsou charterové lety).

Automobilová doprava (autobus, osobní automobil) je dominantní v CR. Nevýhodou je také nižší bezpečnost, rizikovost přepravy (rostoucí dopravní nehodovost).

³ PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu, Česká republika 2002

Vodní doprava (námořní a vnitrozemská) jako přepravní prostředek je z pohledu CR asi nejatraktivnější, nicméně její využitelnost je nižší.

Dále sem ještě patří vertikální doprava (lanovky, vleky). Její vznik a rozvoj je přímo spojován s potřebami CR (zpřístupnění horských a vysokohorských oblastí). Tento druh dopravy umožnil masový rozvoj zejména zimních sportů, ale i letní rekreace.

1.4.2.2 Materiálně technická základna (Infrastruktura, Suprastruktura)

Jedná se o „souhrn hmotných prostředků, které slouží k realizaci účasti na CR a k tvorbě a realizaci služeb pro účastníky CR“.⁸ Konkrétně se jedná o stravovací a ubytovací střediska, směnárny, obchody, zdravotnická zařízení apod. Představují sekundární zdroje CR.

1.4.3 Selektivní (stimulační) faktory

Jsou dány územním uspořádáním typické pro danou destinaci, oblast, zemi. Jsou rozhodující pro rozvoj CR. Právě jejich prostřednictvím se mohou využít (realizovat) předpoklady pro CR v dané destinaci. Představují vesměs společenské reality. Rozlišují se faktory objektivní a subjektivní.

1.4.3.1 Objektivní faktory

Patří sem politické faktory značně stimulující rozvoj CR (mírové uspořádání světa, charakter politického systému, vnitropolitická stabilita - umožňuje intenzivnější realizaci CR). Další klíčové reality stimulující rozvoj CR (životní úroveň populace, fond volného času). Proces urbanizace a z toho plynoucí konurbace (souvislá pásma osídlení – aglomerace měst), ve vyspělých zemích jsou oblasti s největšími požadavky na CR. A samozřejmě sem patří také ekonomické předpoklady, demografická skladba obyvatelstva atd.

⁸ PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu, Česká republika 2002, str. 172

1.4.3.2 Subjektivní faktory

Je to především motivace (vnitřní pohnutka), jako psychologický faktor ovlivňující rozhodování obyvatel o účasti na CR. Významnou roli, ovlivňující subjektivní rozhodování, zastupují reklama a propagace mající vliv na módnost daných středisek (mohou v krátké době zvýšit počet návštěvníků). Subjektivní zájem může být ovlivněn i dalšími skutečnostmi (exotika destinace, genius loci – jedinečná atmosféra místa, přírodní podmínky apod.).⁹

⁹ HRALA, Václav. Geografie cestovního ruchu, Praha 2002

2 Aspekty rozvoje cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví

2.1 Mikroregion Dolní Poolšaví

MDP leží na území jihozápadní části Zlínského kraje a na severu turistické oblasti Slovácko. Samotný název vychází z charakteru krajiny – kde se mikroregion rozprostírá – na dolním toku řeky Olšavy a tvoří tak přirozený kulturní a krajinný celek. Svazek obcí dolního Poolšaví byl založen 17. ledna 2005, za účelem vzájemné spolupráce v oblasti cestovního ruchu, zkvalitňování životního prostředí, podpory podnikání a rozvoje kultury. Venkovský mikroregion, je tvořen devíti obcemi (Drslavice, Hradčovice, Kunovice, Míkovice, Podolí, Popovice, Sady, Vésky a Veletiny) s počtem obyvatel přesahujícím 11 500, rozprostírající se na ploše 7 456 ha. Krajinu MDP lze rozdělit na dvě oblasti. První část – okolí Kunovic – je součástí roviny Dolnomoravského úvalu; druhá část – proti proudu řeky Olšavy – směřuje k území Bílých Karpat. MDP, ba dokonce celé Slovácko, je typické pěstováním vína, pálením slivovice a zejména svými jedinečnými tradicemi v podobě slováckého folklóru. Každá obec pořádá každoročně hody, založených na oslavě úrody a sklizně, náš největší svátek na Slovácku.

MDP je členem regionu Slovácka – sdružení pro rozvoj CR. Některé členské obce MDP (Drslavice, Hradčovice, Podolí, Popovice, a město Uherské Hradiště včetně městských částí) jsou členy Sdružení měst a obcí Východní Moravy.

MDP také tvoří společně z mikroregionem Za Moravú místní akční skupinu - MAS Dolní Poolšaví, jejímž cílem je tvorba a realizace strategických plánů a snaha o získávání dotací z Programu Obnovy Venkova.

Vznik MAS a realizace těchto strategických plánů vychází z inicializace Evropské unie pod názvem EU LEADER (je financován výhradně ze státního rozpočtu) za účelem spolupráce soukromého a veřejného sektoru (viz kapitola 1.1.2.5).

V rámci MDP každá obec vkládá do rozpočtu MDP ročně 15 Kč/občana, což činí asi 179 000 Kč. Z rozpočtu se vytváří rezerva, která je součástí příjmové stránky rozpočtu, zůstatky rozpočtu se převádějí do dalšího roku. V případě tvorby a realizace projektu je primární možnost čerpání dotace (ať se jedná pouze o samostatný projekt v rámci MDP, anebo MAS).

Postup vývoje projektu je následující – na valné hromadě (myšleno valné hromadě MDP nebo MAS) se schválí projekt, ale plány týkající se celkové realizace daného projektu se mohou postupně měnit v závislosti na úspěšnosti získávání dotací (časové profinancování).

Zpravidla se realizuje (profinancovává na základě vystavených faktur daným dotačním fondům) po částech. Profinancování projektů musí být rozčleněno do několika fází tak, aby byl finančně i časově v pořádku – aby byl schopen subjekt projekt zrealizovat (nejlepší variantou je zafinancování z vlastních prostředků, ovšem u malých obcí MDP vzhledem k jejich rozpočtovým možnostem to většinou není možné, samozřejmě záleží na velikosti projektu).

2.1.1 Hospodářská a ekonomická situace v Mikroregionu Dolní Poolšaví

Po stránce hospodářsko-ekonomické jsou v MDP dvě zásadní odvětví plnící jednak významnou funkci (úlohu) zaměstnavatele, jednak funkci rozvojovou pro danou oblast. Jsou to strojírenský a letecký průmysl (letecký průmysl je de facto specifickým oborem strojírenství a v MDP – konkrétně v Kunovicích má svou historickou tradici), jehož představitelem je zejména město Kunovice, a také obec Popovice. V dalších členských obcích se nalézá již drobná živnostenská činnost.

Právě město Kunovice, dále města Uherské Hradiště a Uherský Brod (jako významné spádové oblasti) hrají velmi důležitou roli pro obce mikroregionu z hlediska ekonomického, a to zmíněnou roli zaměstnavatelskou. Z toho odvozují ekonomický ukazatel, ukazatel celkové míry nezaměstnanosti za rok 2008, který činil 6,94 % – po zprůměrnování dílčích ukazatelů obcí (hodnoty jsem zjistil z interních materiálů Úřadu Práce ve Zlíně).

2.2 Historie vývoje území mikroregionu a jeho obcí

Území, na němž se nachází mikroregion, čerpá z bohaté historie celkem devět obcí. Zejména pak z historie dnes už města Kunovic. Dokladem bohaté historie území mikroregionu představují například kupecké stezky, které údajně vedly přes dnešní Kunovice (Jantarová, Solná, Vyzvědačská). Jantarová stezka byla zásadní, na ní vyrostly dnešní moravské metropole (Olomouc, Zlín či Uherské Hradiště).

Právě na jejím historickém základě se realizovala pilotní fáze projektu „Moravská jantarová stezka“ (zaměřena na tzv. „východní trhy“, dále se realizuje pro země Německo, Rakousko a Itálie).

Z historického hlediska byly v MDP dvě územní centra, které se dělily podle farností:

- 1) Sady (Derfla) byly farním centrem pro Míkovice, Vésky, Kunovice, Podolí a Popovice
- 2) Hradčovice byly farním centrem pro obce Drslavice, Veletiny

Kunovice

První písemná zmínka o Kunovicích je datována z 13. ledna 1196 z listiny olomouckého knížete Břetislava, kde je uváděn název „Cunovitz“.

Již v té době stál na tomto území hrad sloužící jako vojenské opevnění proti nájezdům Uhrů. Dominantní postavení Kunovic bylo však ukončeno založením královského města Uherského Hradiště. Na počátku 17. stol. se Kunovice stávají součástí majetku Lichtenštejnů (dodnes stojí v Kunovicích Lichtenštejnský statek). Na začátku německé okupace byly Kunovice důležitým střediskem pro přechod na Slovensko. V období normalizace se staly Kunovice součástí Uherského Hradiště, v roce 1990 občané vyřkli v referendu samostatnost a v roce 1997 se staly Kunovice městem.¹⁰

Podolí

První zmínka o obci, ležící na levém břehu řeky Olšavy, pochází z roku 1228, ovšem pod názvem Dolní Popovice a spolu s Horními Popovicemi – dnešními Popovicemi – spadaly pod cisterciácký klášter Velehrad. V roce 1401 změnila obec svůj název, který se uchoval až dodnes. Obec patřila do farnosti Sadů, Kunovic, znovu Sadů a nakonec přešla pod zřízení fary v Popovicích (v 18.-19. stol.), které trvá dodnes.¹¹

Popovice

První písemné zmínky jsou z roku 1220 o Horních Popovicích. Popovice původně spadaly pod farnost Sady až do roku 1913. Ve stejném roce (1913) byl vystavěn kostel Panny Marie Růžencové, a vznikla tak nová farnost.¹²

¹⁰ *Kunovice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/kunovice>>.

¹¹ *Podolí* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/podoli>>.

¹² *Popovice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/popovice>>.

Veletiny

Veletiny jsou starou osadou, která ležela na starodávné cestě z Brna do Uher. První písemná zmínka o obci je ale až ze 13. století (1201), přičemž se ví, že Veletiny ležely na území olomouckého biskupství již v roce 1141. Veletiny vynikali vinařstvím a ovocnářstvím.¹³

Drslavice

První písemná zmínka je z roku 1373 ze Zemských desek olomouckých. Další záznam pochází ze 16. stol. o významné činnosti vinohradnické. V Drslavicích byla postavena ve 30. letech 20 stol. továrna na punčochy, také zde byl vybudován mlýn, který byl ve své době (1914) díky elektrickému napájení nejmodernější v širokém okolí.¹⁴

Hradčovice

Obec se nachází na pravém břehu řeky Olšavy mezi okresními městy Uherským Hradištěm a Uherským Brodem. Obec od roku 1960 tvoří dvě původně samostatné obce Hradčovice a Lhotka. Na území Hradčovic jsou z archeologických nálezů doklady o osídlení z dob dávných – římského impéria. První zmínky o Hradčovicích jsou z první poloviny 13. století, o Lhotce z roku 1374. V obci stojí kostel Všech svatých zřejmě z 13. stol. V roce 1908 byla zde vybudována mlékárna, po I. světové válce byla zavedena výroba borovičky. Obce byly vždy zemědělsky zaměřeny (sady, vinice), dnes už tomu tak bohužel není.¹⁵

Míkovice

Stejně jako Vésky do roku 1980 byly Míkovice samostatnou obcí. První zmínky jsou z roku 1258. Z pramenů 15. století existovaly dvoje Míkovice (Horní, Dolní), až do 17. stol. Míkovice byly obcí s velkou vinařskou a sadařskou činností. Mezi Míkovícemi a Podolím se nachází poslední neregulované koryto řeky Olšavy.¹⁶

¹³ *Veletiny* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/veletiny>>.

¹⁴ *Drslavice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/drslavice>>.

¹⁵ *Hradčovice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/hradčovice>>.

¹⁶ *Míkovice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/mikovice>>.

Vésky

Dnes je místní částí okresního města Uherské Hradiště (1980), ležící na levém břehu řeky Olšavy. Zmínky o Veskách pochází až z počátku 15. stol. Oproti okolním obcím byly tedy poměrně mladší. Dějiny obce jsou spjaty se Sady a zejména Kunovicemi (byly součástí jednoho panství). Byla zde také významná palírna (2. pol. 19. stol.), která vyprodukovala 50 sudů pálenky ročně.¹⁷

Sady

Sady, původně Derfla (do roku 1952). Z archeologických nálezů se zjistilo, že od 10. stol. stál v Sadech dvorec představující sídlo biskupa. Stejně jako v Podolí, mají Sady kostel (Narození Panny Marie) se základy ze 13. stol. Součástí města Uherského Hradiště se staly Sady už v roce 1960.¹⁸

2.3 Cestovní ruch v Mikroregionu Dolní Poolšaví

CR a jeho atraktivita se všeobecně dělí na primární a sekundární nabídku. Primární nabídka zahrnuje přírodní, kulturně-historický a společensko-kulturní potenciál (společensko-kulturní akce); sekundární nabídka zahrnuje pak infrastrukturu (jejíž významnou částí je suprastruktura).

Potenciál CR na celém území MDP není rozložen rovnoměrně, nejvíce je zastoupen na území města Kunovice; přesto v obcích existuje hojný společenský život v podobě místních sdružení (zájmové spolky, sportovní kluby).

2.3.1 Primární nabídka – přírodní potenciál

Území MDP nabízí hned několik zajímavých přírodních atraktivit. První z nich je přírodní památka řeka Olšava – její úsek mezi obcemi Míkovice a Podolí. Tento úsek je významný tím, že jde o poslední neregulovanou část řeky.

Nad pravým břehem řeky Olšavy mezi dvěma bývalými okresními městy Uherské Hradiště a Uherský Brod se rozprostírá přírodní park Prakšická vrchovina. Na jeho území se nachází menší chráněná území, přírodní rezervace Vrchová-Chrástě a Rovná hora a přírodní památka Terasy-Vinohradné. Celá oblast je vhodná pro pěší i cykloturistiku.

¹⁷ *Vésky* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/vesky>>.

¹⁸ *Sady* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/sady>>.

Přírodní rezervace Vrchové-Chrástě ležící necelé 2 km severovýchodně od obce Drslavice, je chráněná pro výskyt vzácných druhů rostlin a živočichů. Mezi ně patří historické odrůdy ovocných dřevin (jeřáb oskeruše), z bylin například hořec křížatý; z živočichů je to teplomilný hmyz (modrásek hořcový), brouci (krasec třešňový) atd. Původně bylo území využíváno jako sady.¹⁹ Přírodní památka Terasy-Vinohradné se nachází v těsné blízkosti obce Drslavice, je tvořena bývalými terasovitými sady. Předmětem ochrany je bohatý výskyt teplomilných živočichů a obojživelníků (rosnička zelená).²⁰ Přírodní rezervace Rovná hora, v blízkosti obce Hradčovice, se vyznačuje členitými mozaikami, které tvoří louky a pastviny. V přírodní rezervaci se vyskytuje mnoho ohrožených druhů motýlů (modrásek hnědoskvrný). Územím vede naučná stezka.²⁰ Další přírodní lokality nabízí okolí obce Popovice – Popovické rybníky (tůň a podmáčené plochy obklopeny smíšenými lesy), Stráně u Popovic (ukázka kulturní krajiny v podobě lesů, křovin). Z hlediska nejen přírodního, ale i historického jsou významné památné stromy, které se na území mikroregionu vyskytují – Hrušeň u Míkovic (stáří je odhadováno na 290 let) a Duby u Kopánky (nachází se v blízkosti obce Drslavice, stáří stromů se odhaduje na 200 let).²¹

2.3.2 Primární nabídka – kulturně-historický potenciál

Kulturně-historický potenciál je výsledkem antropogenní činnosti - činnosti člověka. Potenciál lidské činnosti lze vidět v kulturně-historických památkových objektech (kostel), památkách lidového umění (muzeum, památkové domky) a v řadě dalších památek, které se na území MDP zachovaly. Řada památek je postupně opravována, obnovována díky možnostem čerpání dotací.

Přehled kulturně-historických památek

- Lokalita Sady „Špitálky“ (městská část Sady) – je archeologická lokalita zapsaná na seznam národních kulturních památek České republiky.

¹⁹ PR Vrchové-Chrástě [online]. 2008 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/749/detail>>.

²⁰ Terasy-Vinohradné, přírodní památka [online]. 2008 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/1213/detail>>.

²⁰ PR Rovná hora [online]. 2008 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/786/detail>>.

²¹ Slovácko : Uherskohradištsko, Přírodní zajímavosti. 1. vyd. [s.l.] : Odbor životního prostředí, Městský úřad Uherské Hradiště, 2007. 2 s.

- Kostel sv. Petra a Pavla, kaple Panny Marie (Kunovice) – kostel je nejvýznamnější kulturní památkou města Kunovice a tvoří tak jeho přirozenou dominantu.
- Potomákovovo muzeum lidových krojů (Popovice) – muzeum lidových krojů se chlubí jednak sbírkou místních krojů, jednak dochovaným dobovým zařízením kuchyně.
- Kostel Všech svatých (Hradčovice) – historická sakrální památka je datována dle první písemné zmínky na počátek 15. stol.
- Kostel Panny Marie Růžencové (Popovice) – kostel má docela krátkou historii, pochází z roku 1913 (respektive z roku 1939, kdy byl zbourán a znovu vystavěn), nicméně to neubírá na jeho zajímavosti ani kulturní, ani historické.
- Stará Hora (Veletiny) – je vesnickou památkovou rezervací.

Podrobný seznam kulturně-historických památek (včetně uvedených) a jejich charakteristika viz příloha č. 1.

2.3.3 Primární nabídka – společensko-kulturní potenciál

Oblast Slovácka, do něž spadá MDP, se nachází na Jižní Moravě, je bohatá na kulturní a společenský život. Velký podíl na tom mají předci a tradice, které se stále uchovávají, ale také samotná oblast přející vinařství a dalším plodinám z nichž se vyrábí jedinečné produkty. Společensko-kulturní život v MDP představují zejména folklórní akce, ale i další akce typu ples, koncert, soutěž atd.

V každé obci MDP se koná každoročně v první polovině roku fašank neboli masopust (od svátku Tří králů do Popeleční středy) a v druhé polovině roku hody (v měsících září a říjen; hody se konají běžně konají už od května do 25. listopadu – Kateřinské hody). Významnou událostí nejen v rámci mikroregionu, ale celého Uherskohradištska, je mezinárodní dětský folklórní festival Kunovské léto, na němž se podílí i kromě pořadatele města Kunovice řada okolních obcí (Polešovice, Bílovice) či města Luhačovice, Staré Město, jako hostitelé. Další krásnou zachovávanou tradicí je již tradiční, každé dva roky pořádaná, Jízda králů v Kunovicích (další se koná 23. května 2010). První písemná zmínka je doložena už v roce 1897.

Významnou regionální událostí, kterou nemohu opomenout jsou Slovácké slavnosti vína a otevřených památek. Je to nejvýznamnější akce svého druhu navíc nekomerční, jejímž garantem je příspěvková organizace města Uherského Hradiště Klub kultury a hlavním podporovatelem Nadace Děti-kultura-sport holdingu Synot; mezi další spolupřadatele patří mikroregiony, mezi něž patří i MDP.

Podrobný výčet a charakteristika společenských a kulturních akcí viz příloha č. 2.

2.3.4 Sekundární nabídka – infrastruktura cestovního ruchu

Sekundární nabídka je prostředek – organizačně-technický předpoklad – k dosažení cílů a uspokojení potřeb zákazníka, turisty. Infrastruktura je základem pro ekonomický, sociální a další rozvoj; její kvalita má do značné míry dopad na prožitek a konečný dojem účastníků CR.

Infrastruktura CR představuje jednak infrastrukturu v podobě institucí sloužící jak rezidentům, tak turistům (obchodní sítě; kulturní, zábavní či sportovní zařízení; směnárny), jednak v podobě dopravní infrastruktury (pozemní komunikace), apod.³

V každé obci MDP je možnost alespoň sportovního vyžití v podobě víceúčelových nebo fotbalových hřišť. Na území MDP se nachází celkem 16 hřišť (dětské, softbalové, víceúčelové, fotbalové); tenisové kurty (v Drslavicích a Kunovicích); sportovní, tenisová hala, plavecký bazén (bazén v Kunovicích se pyšní 10 m vysokým skokanským můstkem). V Míkovicích se také nachází bikrosová dráha (jediná dráha „širokodaleko“ pro tento cyklistický sport) a malorážková střelnice nabízející méně obvyklou možnost odreagování.

Zábavní služby v mikroregionu poskytují jedna diskotéka a bowling bar v Kunovicích. Další služby v rámci infrastruktury poskytují jedna cestovní kancelář, směnárna. Kulturní zázemí je tvořeno v každé z obcí vlastním kulturním zařízením (Kulturním domem); více se jich nachází v Kunovicích jsou celkem 3 (Pálenice – zařízení se využívá pro divadelní představení, kulturní akce, přednášky; Slovácká buda – slouží především jako tréninkové místo folklorních soborů; Farní domeček – patří farnosti a využívá se zejména pro volný čas mládeže); kulturní služby nabízí také kino v Kunovicích.

³ PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu, Česká republika 2002

2.3.5 Sekundární nabídka – suprastruktura cestovního ruchu

Suprastruktura je specializovaná část infrastruktury, kterou vytváří určitá část podnikatelského sektoru.

V CR vytváří suprastrukturu podnikatelé provozující ubytovací a stravovací zařízení. Mimo podniky uspokojující základní potřeby účastníků CR, zahrnuje suprastruktura také turistické informační centra, cyklostezky, naučné stezky atd. Suprastruktura CR je zároveň nejdůležitější součástí infrastruktury CR – je rozvinuta od jednotlivých poskytovatelů služeb a dopravních komunikací (stejně jako u infrastruktury), až po velké komplexy poskytovatelů služeb se složitou dopravní infrastrukturou.³

Celkové zastoupení suprastruktury na celém území mikroregionu je slabé. Nejrozvinutější suprastrukturu má město Kunovice

Ubytovacích zařízení je oproti stravovacím zařízením poskromnu. Ubytování představuje 1 hotel, 7 ubytoven, 4 ubytování v soukromí, 2 penziony a 1 autokemp. Drtivá většina ubytování je situována v Kunovicích.

Stravovací zařízení čítá 5 barů, 8 hospod, 4 hostince, 1 bistro, 2 kavárny, 6 restaurací (z toho 1 pizzerie). Opět převážná většina stravovacích zařízení se nachází v Kunovicích.

Městské informační centrum v Kunovicích je důležitou součástí infrastruktury MDP a rozvoje CR. Jako každé informační centrum poskytuje komplexní informace o všech službách související nejen s CR.

Co se týká stezek, mikroregionem Dolní Poolšaví vede 4 cyklostezky (cyklotrasy), 2 naučné stezky a 1 hipotrasa.

Seznam stravovacích, ubytovacích zařízení a cyklostezek viz příloha č. 4.

2.3.6 Kulturní a společenský život v mikroregionu – zájmové sdružení a spolky

Zájmových občanských sdružení a spolků je v MDP hojný počet. V obci Drslavice funguje Sbor dobrovolných hasičů, fotbalový klub TJ Drslavice, místní myslivecké a včelařské sdružení.

Obec Hradčovice má rovněž fotbalový klub SK Sokol; také zde hraje krojovaná dechová kapela Hradčovjanka hrající široký repertoár českých i světových skladeb.

³ PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu, Česká republika 2002

Město Kunovice má velký počet zájmových sdružení a spolků – celkem 7 sportovních, 10 folklórních souborů, 4 cimbálové muziky, a 19 dalších zájmových sdružení a spolků, jsou to:

Zájmové občanské sdružení a spolky:

- Sbor dobrovolných hasičů (držitel čestného praporu Ústředního výboru Sboru požární ochrany Československé republiky, držitel čestné stuhy starosty Ústředí hasičů Čech, Moravy a Slezska).²²
- Jednota Orel – pořádá cvičení, kulturní a společenské akce.
- Tělocvičná jednota Sokol Kunovice – organizuje tělesnou výchovu a sport, sestává se ze 4 oddílů (turistický oddíl, aerobik, basketbalový oddíl a kondiční cvičení).²³
- Slovácký aeroklub Kunovice – nabízí za úplaty pozorovací (vyhlídkové) lety, lety balonem, tandemové seskoky, lety kluzákem, muzeum atd.
- Zahrádkáři Kunovice jsou jednou z nejsilnějších organizací jak z hlediska členské základny, tak v ekonomickém zázemí; kromě své základní činnosti provozují i pěstitelskou pálenici.²⁴
- Sdružení KUK zabývající se kulturní a vzdělávací činností.
- Letečtí modeláři Kunovice (člen organizace Svazu modelářů České republiky).
- Balon klub – občanské sdružení sdružující zájemce o létání (balóny, vzducholodě).
- Kunovské centrum mládeže – je dobrovolným svazkem lidí, kteří chtějí pracovat v oblasti využití volného času dětí, mládeže i dospělých.
- Sdružení STP – v ČR je nezávislou organizací, která pomáhá zajišťovat zájmy a potřeby svých členů; zajišťuje služby a péči o tělesně postižené občany v oblasti sociální rehabilitace a aktivního využívání volného času.²⁵
- Radioklub – zájmová nezisková organizace zaměřena na radioamatérský sport.
- Pionýrská skupina (Pionýr) Kunovice – její náplní práce s dětmi a mládeží.
- Dále to jsou organizace Českého svazu chovatelů Kunovice, Honební společenstvo Kunovice a nezisková organizace rybářů, TJ Kunovice, Kunovjanka – dechová hudba, občanské sdružení Lípa 2007, Schola Kunovice.²⁶

²² *Hasiči* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/hasici>>.

²³ *Sokol* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/sokol>>.

²⁴ *Zahrádkáři* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/zahradkari>>.

²⁵ *STP* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/stp>>.

²⁶ *Spolky* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/spolky>>.

Sportovní kluby a sdružení:

- Tenisový klub, fotbalový klub Kunovice, TJ Kunovice (sportovní a závodní činnost), Snails Kunovice (softbalový tým), házenkářský oddíl Kunovice, šachový oddíl, Sportovní střelecký klub (střelecké soutěže olympijských disciplín).²⁷

Folklórní soubory (5 dospělých a 5 dětských):

- Handrlák, Kunovjan, Ženský a Mužský sbor z Kunovic, Pěvecký sbor Tetičky.
- Handrláček, Malý Handrláček, Kunovjánek, Merínek, Děcka z Kunovic.

Cimbálové muziky (CM):

- CM Hora, CM Kunovjané, CM Lintava, CM Ohnica.²⁸

Město Kunovice žije skutečně bohatým kulturním a společenským životem a snaží se o uchování tradic. Za příkladný vztah ke kultuře, její podporu a propagaci a trvalou ochranu kulturního dědictví v regionu, získalo město Kunovice od Masarykovy akademie umění v roce 2005 Cenu Rudolfa II.

Městská část Míkovice je rovněž vzhledem ke své velikosti bohatá na kulturní život. Nachází se zde dvanáct zájmových sdružení: Sbor dobrovolných hasičů, myslivecké sdružení, zahrádkáři, folklórní soubor Míkovjan, CM Burčáci a CM Mladí Burčáci, dívčí sborek Falešnice, Mužský a Ženský pěvecký sbor, hudební kapela Lafatia, dětský folklórní soubor Pacholata, bikrosový cykloteam a turistický oddíl Míkovice.

Obec Podolí čítá šest místních zájmových sdružení: ČOS Sokol Podolí (cílem jednoty pořádáním různých kulturních akcí), svaz zahrádkářů, svaz chovatelů, Společenská komise obce Podolí (k hlavním aktivitám patří znovuoživení akcí, které se v obci přestaly konat), Klub dobré pohody (poskytuje možnost smysluplného trávení volného času pro starší občany) a fotbalový klub TJ Podolí.

Obec Popovice má pět zájmových sdružení: fotbalový klub TJ Popovice, taneční soubor Popovjánek, svaz zahrádkářů, SPOT Slunéčko (sdružení pro obnovu tradic - cílem je organizování či spoluúčast na pořádání tradičních folklorních akcí) a Sportstudio Popovice (tělovýchovné sdružení).

²⁷*Sport* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/sport>>.

²⁸*Folklórní soubory* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/folklorni-soubory>>.

Městská část Sady má čtyři zájmová sdružení a spolky: Derfla klub – sdružení mladých pořádající vesměs tradiční folklorní akce (hody, fašank, stavění máje), ale také košť slivovice, svaz zahrádkářů, vinařský svaz a dechová hudba Sadovanka.

Obec Veletiny má tři zájmové sdružení: Sbor dobrovolných hasičů, Myslivecké sdružení Kojatínek a dětský folklorní soubor Veletánek.

Městská část Vésky má tři zájmové sdružení: divadelní spolek Slovácké Kivadlo, SK Vésky provozující malou kopanou a Sbor dobrovolných hasičů.

2.3.7 Výsledky společné činnosti a spolupráce členských obcí Mikroregionu Dolní Poolšaví

Za dosavadní fungování MDP byly pro oblast CR vybudovány odpočívadla na cyklostezkách. Dále proběhly zejména nákupy komunální techniky pro údržbu veřejného prostranství obcí, investice na opravu kulturně-historických památek (sakrální). V plánu je restaurování dalších cca sedmi drobných památek a výstavba rozhledny (Pepčín). MDP pořádá také každoročně mezinárodní soutěž Československý hasičský trojboj.

MDP nemá vlastní strategický plán rozvoje, existuje strategický plán v rámci MAS Dolní Poolšaví (společně s mikroregionem Za Moravú), který úzce navazuje na Program Obnovy Venkova (PRV) Zlínského kraje, z něhož jsou na základě zpracovaných projektů čerpány dotace.

Kromě PRV, čerpá mikroregion dotace z fondů Ministerstva pro místní rozvoj, Fondu mikroprojektů – iniciativa EU, Zlínský kraj, Norské fondy, ROP NUTS II Střední Morava atd.

2.3.8 Plánovaný rozvoj v oblasti kultury a cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví

Rozpočty obcí jsou malé, a oblastí, které „polykají“ jejich finance, je mnoho. Navíc se samozřejmě přihlíží prioritám jako jsou například investice do opravy komunikací, veřejných osvětlení a dalších záležitostí mající přednost před investicemi právě do CR.

Obec Drslavice především investuje do kultury, a to průběžně (výstavba nového multifunkčního kulturního zařízení, opravy sakrálních památek – kříže, vydávání zpravodajů, či občanské záležitosti – sdružení). Do budoucna plánuje investovat do výstavby rozhledny na Pepčíně (byl zde zámek) a cyklostezky vedoucí na Pepčín.

Obec Hradčovice investuje jak do kultury, tak do CR. Investice do kultury zahrnují postupné opravy kulturně-historických památek (památníky světových válek), příspěvky zájmovým organizacím. Plánované investice do CR zahrnují zřízení informačních tabulí (informace o místních významných turistických objektech) v obci a u stezek, dále údržba rozhledny Lhotky a naučné stezky vedoucí do Drslavic, příspěvky do MDP. Ze strany starosty obce byl podán návrh v rámci MDP na strategický plán pro oblast rekonstrukce a rozvoje vybraných sakrálních památek v členských obcích – dosud nebyl podpořen.

Obec Podolí plánuje do budoucna investovat do rozvoje CR, konkrétně u přírodní památky neregulovaného toku řeky Olšavy plánuje vybudovat naučnou stezku (projekt by šetrně zpřístupnil nezasazenou část této památky) pro pěší, která by navazovala na cyklostezku.

Obec Popovice investuje průběžně zejména do CR. Buduje, respektive rekonstruuje se bývalá vojenská střelnice na sportovně-zábavní centrum s halou, sportovním amfiteátre, stravovacím a sociálním zázemím a vodní plochou. Centrum je v realizaci první fáze (multifunkční hala, oplocení, inženýrské sítě, sociální zázemí) s finanční podporou MDP. Druhá fáze zahrne dobudování, realizace projektu do roku 2010. Obec také chce k objektu zavést cyklotrasu. Kombinace moderního centra spolu s dalšími atraktivitami (Potomákovské muzeum) a vybudováním cyklotrasy by znamenal velký rozvoj CR pro celý mikroregion. Další investice jsou do místního hřiště a kapličky a zřízení odpočívadel.

Obec Veletiny se chystá investovat do životního prostředí, základního předpokladu CR. Je to projekt na regeneraci lesoparku, v jehož rámci bude vystavěna i cyklostezka. Dále jsou v plánu úpravy areálu vesnické památkové rezervace Stará hora.

Městské části Sady, Míkovice a Věsky vychází z rozpočtu města Uherské Hradiště a mají funkci spíše poradního orgánu (neuzavírají smlouvy, od města dostávají vyjádření). V blízké budoucnosti nejsou v plánu investice do těchto oblastí, finance směřují do infrastruktury.

Město Kunovice, čelní představitel MDP, má jako jediný člen MDP strategický plán rozvoje oblastí CR a kultury. Potenciál CR v Kunovicích je významný pro MDP nejen k současnému stavu, ale i vzhledem k budoucímu vývoji města v těchto oblastech. Mezi plánované cíle patří např. rekonstrukce kulturních center, modernizace koupaliště, rozšíření stravovacích a ubytovacích kapacit atd.

Podrobnější přiblížení jednotlivých kroků rozvoje kultury a CR v městě Kunovice viz příloha č. 5.

V rámci většiny členů MDP (jako spolubudovatelů) se plánuje vybudování cyklotrasy vedoucí z Uherské Hradiště do lázeňského města Luhačovice.

3 Analýza stavu cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví

3.1 Metodika zpracování analytické části práce

Metodika, kterou jsem zvolil pro své stanovené cíle bakalářské práce, sestává z marketingového výzkumu (dále jen MV) jako základního a stěžejního informačního zdroje. Dalším zdrojem jsou cenné pohledy starostů obcí na danou problematiku.

V rámci marketingového výzkumu a jeho výzkumných metod, jsem zvolil průzkum mezi obyvateli. Průzkum byl proveden ve formě osobního dotazování – vyplňováním písemného dotazníku na základě náhodného výběru respondentů. Cílem dotazníku bylo zjistit jednak účast obyvatel na společenském životě v obci a MDP, jednak spokojenost a názor obyvatel na stávající situaci ve svém bydlišti (mikroregionu), a také povědomí o MDP a rozvoji CR.

Názory starostů jednotlivých obcí (respektive předsedů místních komisí městských částí) jsou pohledy na dosavadní spolupráci, výsledky v rámci nejen mikroregionální politiky.

3.2 Marketingový výzkum

Základní funkce MV spočívají jednak ve zjišťování a předvídání jednání a chování zákazníků, jednak jeho úkolem je také snížit podnikatelské riziko. Poskytuje totiž specifické informace týkající se konkurence, situace na trhu, ale především zákazníků a jejich reakce na marketingovou strategii podniku – konkrétně v podobě jednotlivých částí marketingového mixu, který je pro dané zákazníky (segment) aplikován. Záleží na přístupu k zákazníkům a na vnitřních (komunikace uvnitř podniku atd.) a vnějších (mezoprostředí – dodavatelé; makroprostředí firmy – přírodní, politické prostředí atd.) vlivech. Z mnoha definic různých odborných publikací jsem si vybral následující: „Marketingový výzkum je souhrn aktivit, které zkoumají všechny části marketingové praxe včetně trhů, výrobků, distribučních cest, cen a chování zákazníka“.²⁹

²⁹ SVĚTLÍK, Jaroslav. Marketing cesta k trhu. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2005., str. 42

MV v konfrontaci s CR je většinou položen na zjištění chování zákazníků. Je zdrojem primárních informací a využívá se pro řešení mnoha problémů, jenž podnikům v tržním prostředí (tedy i podnikům v CR) často vznikají – chtějí se dozvědět:

- jak zákazník reaguje na novou formu reklamy výrobku (v obchodě, na ulici),
- jaká je poptávka po konkurenčních výrobcích daného druhu,
- jaká je návštěvnost podniku v určitém časovém rozmezí,
- jaké pokrmy jsou nejčastěji prodávány – rozšířit sortiment; stáhnout sortiment, o který je méně zájem a nahradit jej novým? (kterým, v jaké cenové relaci?).

Primární informace z MV jsou důležitým zdrojem pro marketing a management podniku, destinace. Spolu se základními sekundárními informacemi vytváří mnohdy ucelenou databázi informací, kterou by každý podnik měl vlastnit a permanentně doplňovat a aktualizovat. Umožňuje totiž průběžné využívání informací pro důležité rozhodování na všech úrovních podnikového managementu a marketingu. Tato databáze informací se v odborné terminologii nazývá Marketingový informační systém (MIS). Jeho úkolem je neustálý monitoring trhu.

Kroky marketingového výzkumu – sestává z 5 základních kroků:

- ⇒ Definování problému
- ⇒ Plán výzkumu
- ⇒ Sběr informací
- ⇒ Analýza údajů
- ⇒ Závěry a doporučení

3.2.1 Definování problému

Úvodní krok celého výzkumu je zaměřen na specifikaci problému, který bude řešen a určení příslušných informací. Problém je odvozen od cíle výzkumu. Je nutné stanovit takové postupy ve výzkumu, které žádané informace zajistí. Pokud se nedostatečně definuje problém (cíl), pak je výzkum většinou bezcenný, protože nejsou jasně stanoveny klíčové informace, které mají být zjištěny – respektive otázky (v případě písemného dotazníku jako jedné z metod výzkumu, kterou jsem zvolil), na základě kterých budou požadované informace získány.

Kromě jasné definice problému, je důležité ještě určení příčin vzniku daného problému, které jsou kruciólním faktorem pro lepší stanovení dalšího postupu výzkumu.

3.2.2 Plán výzkumu

V druhém kroku MV následuje, před sběrem především primárních informací, užší specifikace příslušných informací a sestavení projektu (plánu výzkumu) pro získání žádaných informací a dalšího postupu.

Projekt – plán výzkumu určuje jak a kde získáme informace. Formálně by projekt měl obsahovat zvolenou popř. zvolené metody výzkumu, způsob kontaktu s nositeli informací a volbu vzorku nositelů informací.

Mezi metody výzkumu se řadí:

➤ Pozorování

Metodou pozorování se zachycuje reálné chování a jednání, a to buď osobně nebo pomocí moderní techniky, např. mystery shopping, peplemetrové měření. Nevýhoda této metody je v neposkytnutí názoru sledovaného objektu – zákazníka, proto je metoda vhodná do kombinace s následujícími metodami.

➤ Experiment

Využívá se zejména ke studiu kauzálních (příčinných) vztahů mezi proměnnými veličinami – snahou je zjistit příčiny chování při působení určitých vlivů, např. jak budou zákazníci reagovat na změnu ceny výrobku. Uskutečňuje se v terénu nebo v laboratorních podmínkách. Výhodou této metody je neustálá kontrola sledovaného objektu, jeho chování.

➤ Průzkum

Je nejrozšířenější výzkumnou metodou podchycující názory a motivy zákazníků. Naprostou výhodou, oproti předchozím metodám, je přímý kontakt s daným nositelem – poskytovatelem informací. Nástrojem průzkumu je připravený dotazník, který je třeba spojit s vhodným způsobem kontaktu s nositelem informací, a to buď pohovorem nebo písemným dotazníkem – způsob, který jsem zvolil v rámci výzkumné metody průzkumu.

Dotazník je způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Umožňuje získat údaje od velkého množství respondentů v poměrně krátkém čase. Správná formulace otázek je základem každého dotazníku, z něž mají být získány hodnotné, cenné informace pro stanovený cíl; proto je třeba dodržovat při jeho sestavování určitá pravidla:

- stanovení hlavní myšlenky (komu bude dotazník určen, aby se zajistily relevantní informace),

- jasná formulace otázek, nepokládání zavádějících otázek, logický sled otázek,
- dostatečný počet možností k odpovědi, popř. možnost vlastní odpovědi nevedoucí k omezování dotazovaného,
- pokládání kontrolních otázek pro zajištění spolehlivosti získaných informací,
- přiměřený počet a jednodušší struktura kladených otázek.

Způsoby kontaktu s nositeli informací:

- osobně (dialog, skupinový pohovor) – výhodou je pružnost a rychlost získání informací; nevýhodou jsou vysoké náklady,
- poštou – výhodou je možnost získání více informací, mnohdy upřímnějších; nevýhodou je poměrně nízká návratnost dotazníků,
- telefonicky – výhody, které poskytuje telefonní kontakt jsou v rychlosti, pružnosti, ceně, v možnosti určení vzorku dotazovaných; nevýhodou může být odmítavost či neochota, negativní postoj dotazovaných (cítí se být obtěžováni) – může vést ke zkreslení informací.

Výhody a odpovídající výsledky jednotlivých způsobů kontaktů se liší (jsou odvislé) podle toho, kdo bude osloven, jaké informace jsou požadovány, jak rychle mají být informace získány a v neposlední řadě jsou důležité finanční zdroje na výzkum určené.

Volba vzorku nositelů informací

- Náhodný výběr – každý může být vybrán do vzorku reprezentující daný segment; aplikuje se, když základní soubor není znám, anebo je-li znám pouze jeho rozsah.
- Záměrný výběr – provádí se v případě dostatečné znalosti základního souboru, kdy se záměrně vybírají osoby, o kterých se předpokládá, že jsou typické.
- Typický výběr – je kombinací náhodného a typického výběru; základní soubor se dělí na dílčí, kde jsou prováděny náhodné výběry.

Volba vzorku osob vychází z určitých zásad, a to, že dané osoby mají co nejlépe odpovídat (rysově) vybranému segmentu, který bude zkoumán; další zásadou, respektive předpokladem, je dostatečná velikost vzorku zabezpečující spolehlivost zjištěných informací. Volba vzorku se provádí v případě rozsáhlého základního souboru.

3.2.3 Sběr informací

Po vypracování projektu a určení potřebných informací následuje krok třetí – sběr informací. MV se získávají primární informace, které jsou analyzovány a soustředěovány pro potřeby podnikového marketingu. Nicméně jsou obvykle jako první zpracovávány sekundární informace pro základní přehled, uvedení do problému.

➤ Sekundární informace

Sekundární informace jsou časově a finančně oproti primárním výhodnější, a jsou také snadněji dostupné. Představují jednak interní zdroje (podnikové statistické údaje, rozbor hospodářské činnosti) umožňující zjišťovat např. rentabilitu prodeje, jednak externí (statistické ročenky; přehledy vydávané vládou, městskými úřady) podávající demografické údaje, apod. Sekundární informace je možné zjistit také od výzkumných agentur. Nevýhody sekundárních informací mohou být v jejich neaktuálnosti, neobjektivnosti.

➤ Primární informace

Jsou informace získané na základě MV. Nositelem informací, kromě uvedených zákazníků jsou také konkurenční či partnerské firmy. Musí být objektivní, přesné a nezkreslené.

3.2.4 Analýza údajů

Po nashromáždění potřebných údajů a informací následuje jejich zpracování a analýza. Zjišťují se statistické veličiny jako třeba četnost výskytu, střední hodnota atd. Aplikace dané metody pro analyzování a vyhodnocení je odvislá od stanoveného cíle, a také od způsobu, jakým byly informace získány.

3.2.5 Závěry a doporučení

Dobře vypracovaná analýza je základem pro následné úspěšné kroky managementu podniku; dalším nezbytným předpokladem je ovšem její správná interpretace. Prezentace nepřesných, irelevantních údajů a informací, ve vztahu k řešenému problému, zvyšuje riziko nesprávných rozhodnutí, které mohou způsobit do budoucna vážné následky.³⁰

³⁰ SVĚTLÍK, Jaroslav. Marketing cesta k trhu. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2005.

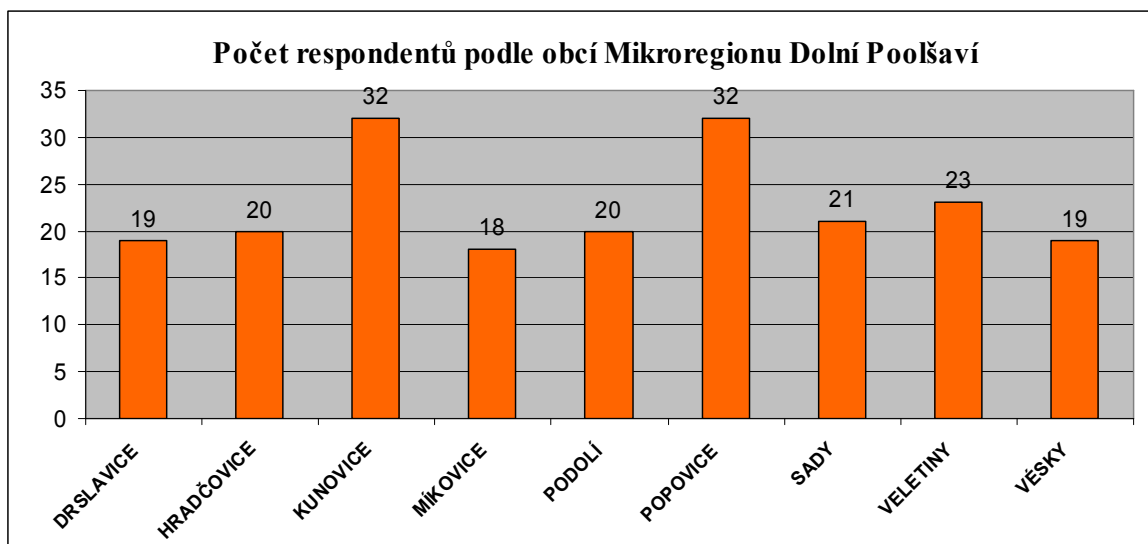
3.3 Marketingový výzkum v Mikroregionu Dolní Poolšaví

Výzkum napříč devíti obcemi MDP jsem uskutečnil v posledních třech měsících roku 2008. Dotazování v obcích mikroregionu proběhlo formou osobního dotazování, vyjma obce Podolí, kde jsem využil nabídky pana starosty a dotazníky byly vloženy do místního zpravodaje s požadavkem navrácení.

Výsledkem osobního dotazování respondentů, včetně části zaslaných dotazníků obce Podolí (návratnost činila pouhých 13,3 % - z celkových 150 se vrátilo 20 dotazníků), bylo 204 dotazníků, z toho dotazník vyplnilo 72 zástupců mužského (35,3 %) a 132 zástupkyň ženského pohlaví (64,7 %). Dotazník byl určen pro osoby starší 18 let. Dotazník sestával z celkem patnácti otázek, z toho čtyři otázky byly otevřené, čtyři polouzavřené, šest uzavřených a jedna uzavřená – škálovaná (viz příloha č. 6). Výsledky jednotlivých otázek jsou komentovány a některé jsou doplněny grafy nebo tabulkami.

3.3.1 Vyhodnocení výzkumu - analýza dotazníkových údajů

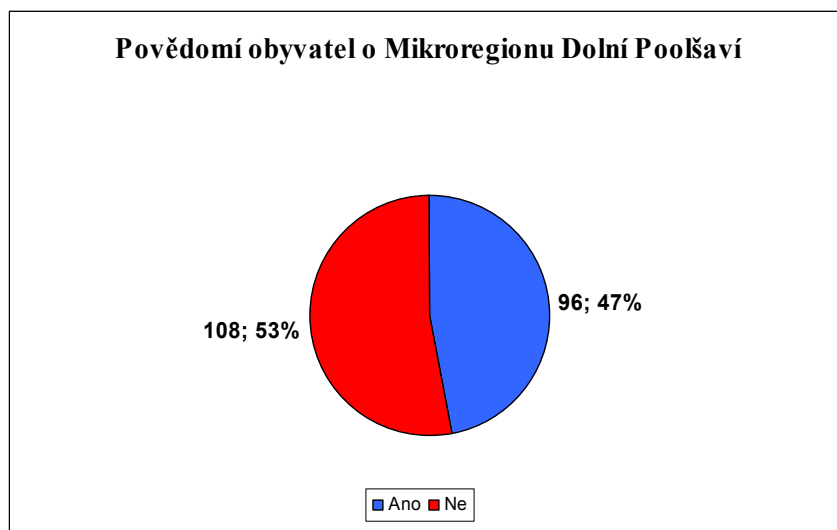
Otázka č. 1 – Z které obce (města) pocházíte?

Graf č. 1 – Počet respondentů podle obcí Mikroregionu Dolní Poolšaví

Graf č. 1 je výchozím zobrazením výsledků první otázky zaměřenou na zjištění místa bydliště dotazovaného. Na každou obec vychází v průměru 22 respondentů, přičemž nejvyššího počtu vyplněných dotazníků (32) bylo shodně dosaženo v Kunovicích a Popovicích; nejméně pak v Míkovicích (18 dotazníků).

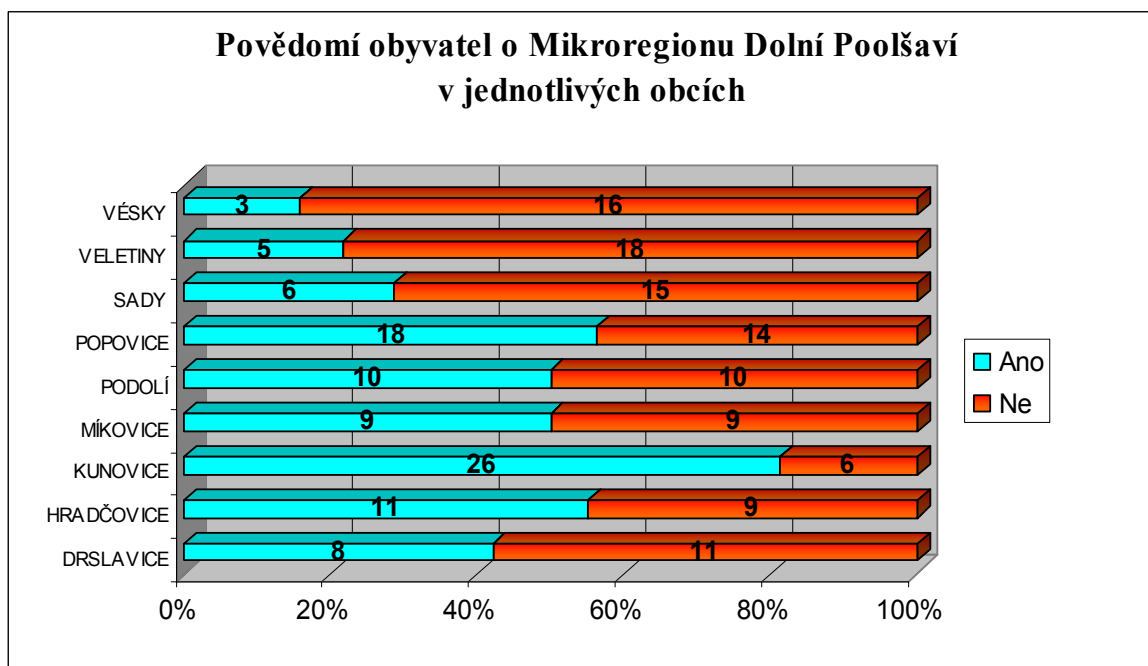
Otázka č. 2 – Víte, co je mikroregion Dolní Poolšaví?

Graf č. 2 – Povědomí obyvatel o Mikroregionu Dolní Poolšaví

Na druhou otázku „Víte, co je Mikroregion Dolní Poolšaví?“ odpovědělo z celkového počtu 204 respondentů 47 % kladně (což odpovídá 96 kladným odpovědím) a 53 % záporně (což činí 108 záporných odpovědí). Rozdíl dvanácti odpovědí ve prospěch neznalosti není propastný, nicméně vypovídá spíše o nevědomosti existence a fungování MDP.

Jednoznačnější pohled o povědomí obyvatel členských obcí o MDP, poskytuje následující graf č. 3.

Graf č. 3 – Povědomí obyvatel o Mikroregionu Dolní Poolšaví v jednotlivých obcích

Graf vypovídá mnohem konkrétněji co se týče znalosti (povědomí) obyvatel o MDP. S přihlédnutím k počtu respondentů v daných obcích, měli jednoznačně nejmenší povědomí obyvatelé Véseky (v procentuálním vyjádření 15 % Ano, 85% Ne); nejvíce měli přehled obyvatelé Kunovic (v procentuálním vyjádření 81 % Ano, 19 % Ne).

Otázka č. 3 – Účastníte se některých kulturních, folklorních či společenských akcí ve Vaší obci?

Jedná se o společenské akce kulturního, folklorního typu pořádané obcemi či místními zájmovými sdruženími. Obyvatelé Drslavic nejčastěji navštěvují folklorní akce (z toho nejvíce hody, fašank), plesy (hasičský, sportovní). V Hradčovicích navštěvují obyvatelé především hody a dechovky. V Kunovicích jednoznačně dominují veškeré folklorní akce (hody, Jízda králů, folklorní festival Kunovské léto, fašank, Slet čarodějnic atd.), plesy. V Míkovicích jsou nejčastěji zmiňovány všeobecně folklorní akce. V Podolí jsou nejvíce navštěvovanou akcí hody, častěji jsou také zmiňovány akce pro děti. V Popovicích opět převládají folklorní akce (hody, fašank, dětský soubor Popovjánek), dále plesy, košť vína atd. V Sadech obyvatelé nejčastěji navštěvují hody, plesy a také košty (vína, slivovice). Ve Veletínách rovněž nejnavštěvovanější akcí jsou hody, dále též plesy (myslivecký), dětský soubor Velet'ánek. Ve Věskách navštěvují obyvatelé často hody, místní divadlo a plesy (hasičský).

Graf č. 4 – Účast obyvatel na akcích konaných ve své obci

Z výsledků třetí otázky (viz graf č. 4) je patrný jeden závěr, a to ten, že MDP patří skutečně do oblasti Slovácka, oblasti, kde lidé mají rádi tradice a důkazem je právě hojná účast na zmíněných, zejména folklórních akcích.

Otázka č. 4 – Účastníte se některých kulturních, folklórních či společenských akcí v ostatních obcích (městě) Mikroregionu Dolního Poolšaví?

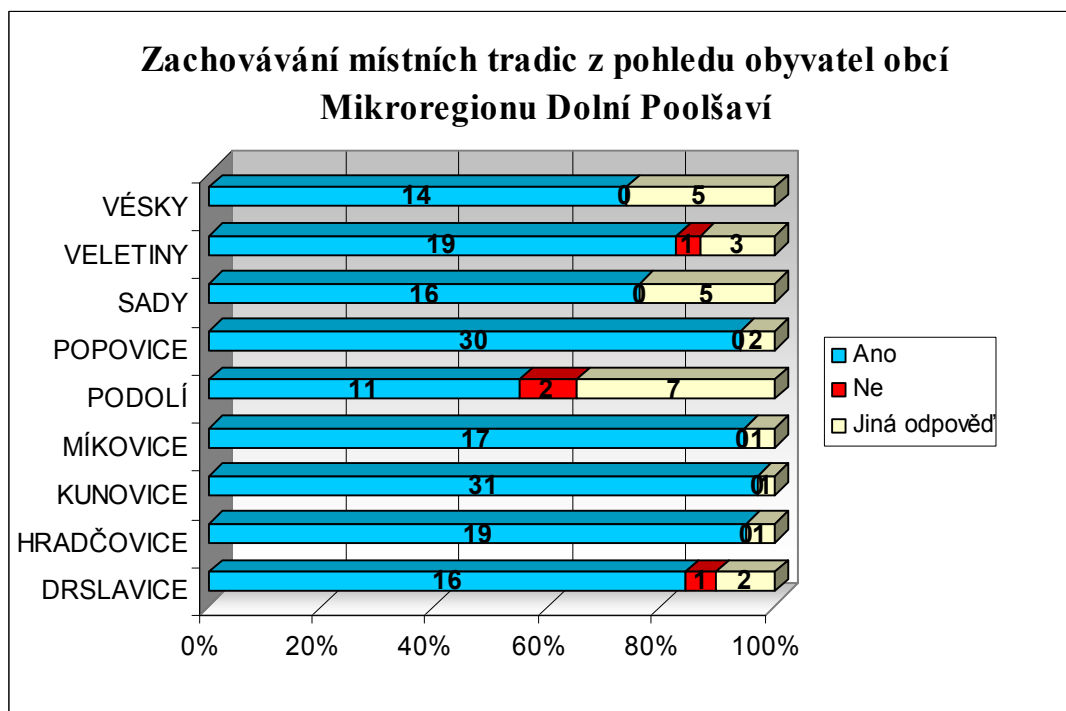
Čtvrtá otázka – účast na akcích v ostatních obcích mikroregionu představují zvláště folklórní akce (hody, fašank, cimbálové posezení, dětský festival Kunovské léto), nemohu opomenout nejvýznamnější regionální akci Slovácké slavnosti vína a otevřených památek, dále pak je to účast na plesích, a také na různých sportovních akcích.

Graf č. 5 – Účast na akcích konaných v ostatních členských obcích

Rozdíl mezi účastí obyvatel na akcích konaných v ostatních obcích MDP (viz graf č. 5) a účastí na domácích akcích (viz graf č. 4) je viditelný. Obyvatelé obcí MDP se účastní zejména domácích kulturních a folklórních akcí, nicméně účast na akcích v ostatních obcích potvrzuje menší polovina z celkového počtu respondentů.

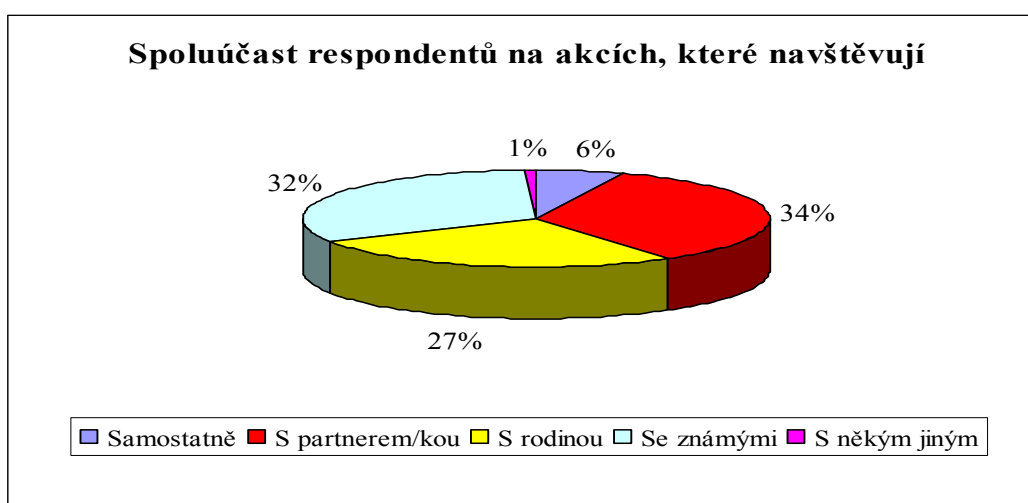
Otázka č. 5 – Myslíte si, že jsou tradice ve Vaší obci (městě) patřičně zachovávány (ze strany obce, mládeže apod.)?

Graf č. 6 – Zachovávání místních tradic z pohledu obyvatel obcí Mikroregionu Dolní Poolšaví

Na pátou otázku – zda jsou tradice v dané obci zachovávány, ať už ze strany mládeže či obce – byly odpovědi jednoznačné (viz graf č. 6). V každé obci mikroregionu převažuje v nadpoloviční většině respondentů kladný názor o zachovávání tradic.

Otázka č. 6 – S kým se účastníte společensko-kulturních akcí doma či v okolních obcích?

Graf č. 7 – Spoluúčast respondentů na akcích, které navštěvují

U šesté otázky měli respondenti možnost volby více odpovědí. Drtivá většina respondentů (94 %) odpověděla, že nechodí do společnosti rozhodně sama. To je znakem poměrně „bohatého“ společenského života obyvatel. Většina respondentů se nejvíce účastní s partnerem/kou, známými či rodinou.

Otázka č. 7 – Z jakých informačních zdrojů se dozvídáte o společensko-kulturních událostech konaných ve Vaší obci či dalších obcích Mikroregionu Dolního Poolšaví?

Tab. č. 1 – Informační zdroje o konaných událostech

Informační zdroje o konaných událostech							
OBCE	Letáky	Místní rozhlas	Od přátel	Tisk	Internet	Účast je pro mě samozřejmostí	CELKEM
DRSLAVICE	12	12	2	4	1	6	37
HRADČOVICE	14	3	12	11	4	0	44
KUNOVICE	19	9	23	11	5	10	77
MÍKOVICE	12	6	4	8	3	7	40
PODOLÍ	1	8	8	4	3	3	27
POPOVICE	4	17	9	7	10	8	55
SADY	12	7	7	5	3	9	43
VELETINY	8	16	2	5	3	2	36
VĚSKY	10	5	3	7	1	7	33
MDP CELKEM	92	83	70	62	33	52	392

Sedmá otázka byla zaměřena na zjištění, z kterých informačních zdrojů se obyvatelé dovídají o konaných akcích. A stejně jako u předchozí otázky, měli respondenti možnost volby více odpovědí. Zdroje, z kterých se obyvatelé obcí nejčastěji dovídají, nebo kterých využívají, se v každé obci opravdu různí. Nejčastějším zdrojem informací, celkem v pěti z devíti obcí mikroregionu, je leták – což je patrné i z celkového součtu nejčastějšího (nejvyužívanějšího) informačního zdroje (viz Tab. č. 1).

Poslední kolonka „účast je pro mě samozřejmostí“ představuje informativně permanentnost účasti na akcích pro respondenta běžně, tudíž pravidelně navštěvovaných.

Otázka č. 8 – Jaké dle Vás významné události, památky a jiné atraktivity Vaší obce či obcí mikroregionu byste doporučili turistům k navštívení?

Osmá otázka ukazuje na celkový přehled, ale zároveň také pohled obyvatel, co se týče atraktivit CR v místě jejich bydliště a blízkém okolí (MDP).

Mezi odpověďmi respondentů převládaly zejména klasické místní domácí akce (plesy, sportovní akce, folklórní tradice), ale také medializované významné události typu Slovácké slavnosti vína a otevřených památek (zařadil sem tuto událost i přesto, že se sice nekoná v MDP, ale je to událost, která byla velmi často respondenty vyřknuta), Jízda králů v Kunovicích či Vlčnově (zmiňována často v obci Veletiny), Kunovské léto apod.

Valná většina doporučených atraktivit respondenty představovala především události, společenské akce. Součástí otázky byly však i památky – hmotné památky (atraktivita) – zde už byly odpovědi výrazně „skromnější“, hmotných atraktivit je v MDP je opravdu oproti nehmotným méně. Mezi odpověďmi se víceméně objevovaly, i vzhledem k dané obci, památky Sady „Špitálky“, Letecké muzeum v Kunovicích, rozhledna Lhotka v Hradčovicích, Potomákovovo muzeum.

Otázka č. 9 – Uvítali byste něco nového ve Vaší obci – nebo co je dle Vás naopak nedostatkem?

Cílem deváté otázky bylo zjistit co nového by obyvatelé dané obce rádi uvítali – co jim chybí, ale také co je na druhé straně nedostatkem – co by se mělo změnit, tedy zjistit zda jsou ve své obci spokojeni (otázka byla zaměřena všeobecně, ne tedy pouze na CR). Z výsledků dotazníků uvádím dle jednotlivých obcí nejčastější odpovědi.

V každé obci byli respondenti, kterým v obci nic nechybí, nic by neměnili. V Drslavicích lidé v odpovědích apelovali zejména na opravu kulturního domu, a také by rádi uvítali výstavbu nových cyklostezek. Obyvatelé Hradčovic by uvítali výstavbu dětského hřiště, penzionu pro seniory. V Kunovicích se často objevovaly odpovědi na výstavbu nového obchvatu pro odklon silného dopravního zatížení města, výstavbu hřišť (dětské, sportovní), více autobusových spojů v odpoledních hodinách. V Míkovicích byla nejčastěji zmiňována oprava dopravní infrastruktury (chodníky, silnice). V Podolí by lidé rádi uvítali zejména více cyklostezek. V Popovicích je poptávka po nové restauraci, dětském hřišti, cyklostezkách nebo také po lepších dopravních spojích do Uherského Hradiště. V Sadech obyvatelé uvítají vyžití pro děti a mládež a rovněž cyklostezky. Ve Veletinách, stejně jako v Sadech chybí lidem, respektive jejich dětem a mládeži, vyžití. Ve Věskách lidé apeluji zejména na výstavbu cyklotrasy na Sady, vzhledem k nebezpečnosti komunikace, která obě městské části spojuje, dále pak opravu infrastruktury (chodníků), také by uvítali lepší vyjednávání požadavků s městem Uherské Hradiště, jehož jsou součástí.

Z odpovědí obyvatel obcí mikroregionu vyplývá více spokojenost, přesto v souhrnu by obyvatelé rádi přivítali větší možnosti pro trávení svého volného času.

Otázka č. 10 – Zaznamenali jste od roku 2005, kdy se Vaše obec stala členem Mikroregionu Dolního Poolšaví, jakkoli rozvoj cestovního ruchu? V podobě:

Cílem dotazníku bylo také prostřednictvím desáté otázky zjistit, zda se v mikroregionu rozvíjí nějakou formou CR (otázku jsem konkretizoval několika volbami – respondenti mohli opět zvolit více, než jednu odpověď, přičemž jsem nechal i možnost volného vyjádření).

Tab. č. 2 – Rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu z pohledu obyvatel

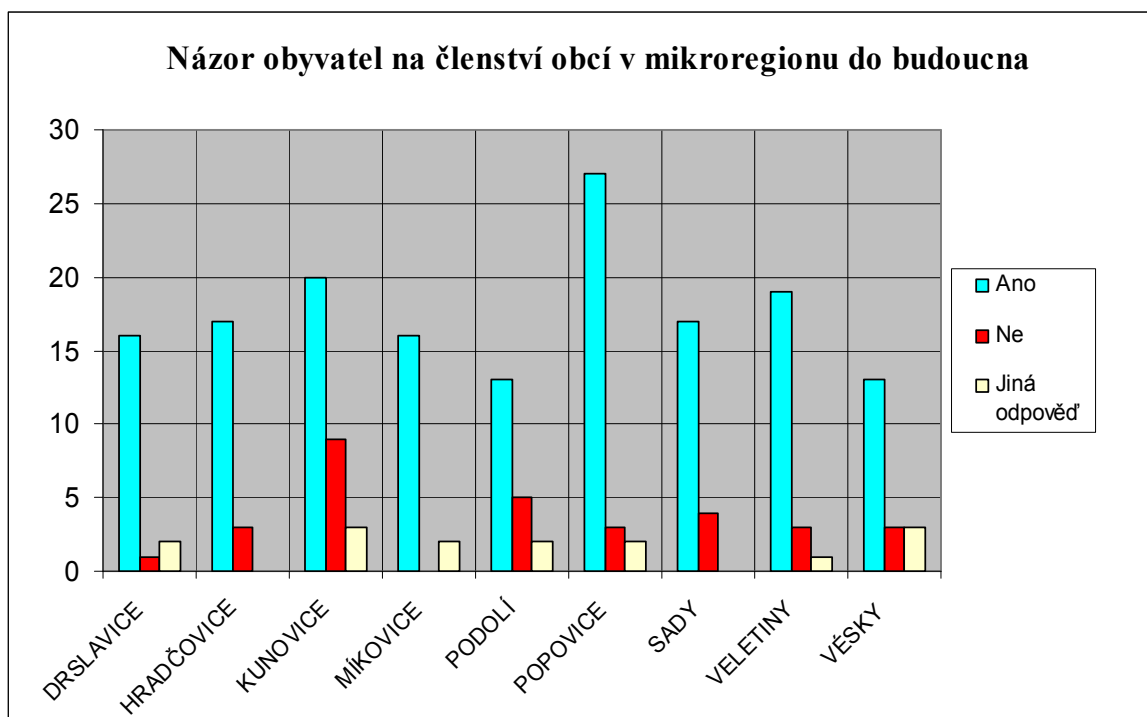
Rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu z pohledu obyvatel							
OBCE	Budování cyklostezek , naučných stezek	Vznik restaurací, pohostinství (stravovacích zařízení)	Vznik ubytova- cích zařízení	Výstavba, rekonstrukce dopravní infrastruktury	Více pořádaných kulturních společenských akcí	Něco dalšího (názor dotazované ho)	CELKEM
DRSLAVICE	11	1	2	14	2	0	30
HRADČOVICE	14	3	12	11	4	0	44
KUNOVICE	27	12	13	7	11	0	70
MÍKOVICE	15	1	1	4	8	0	29
PODOLÍ	14	0	2	5	6	0	27
POPOVICE	21	2	1	12	16	2	54
SADY	15	5	3	7	6	0	36
VELETINY	11	0	1	17	1	0	30
VĚSKY	10	1	1	4	6	0	22
MDP CELKEM	138	25	36	81	60	2	342

Otázku jsem formuloval na celé území mikroregionu, nicméně odpovědi respondentů vypovídali převážně o znalosti v rozsahu své obce. Výsledky (viz tab. č. 2) prokazatelně ukazují na přehled obyvatel v oblasti rozvoje cyklostezek, jako nejčastější odpovědi téměř ve všech obcích.

Rozvoj stávající suprastruktury CR v podobě stravovacích a ubytovacích zařízení nevykazuje dle výsledků dotazníků a celkového přehledu větší rozvoj; současný stav suprastruktury s výjimkou města Kunovice je velmi slabý. Výstavba, opravy dopravní infrastruktury ve většině obcí probíhají permanentně, nezávisle na mikroregionu. V některých obcích (Popovice, Kunovice) vzrostl i počet pořádaných akcí, což zvyšuje přinejmenším společenský ruch a život v obcích.

Rozvoj CR z pohledu obyvatel mikroregionu nezaznamenal od vzniku mikroregionu ve sledovaných i nesledovaných oblastech (možnost volné odpovědi) nijak velký rozvoj.

Otázka č. 11 – Považujete do budoucna členství v Mikroregionu Dolní Poolšaví za důležité z hlediska rozvoje nejenom cestovního ruchu?

Graf č. 8 – Názor obyvatel na členství obcí v mikroregionu do budoucna

O tom, zda obyvatelé považují či nepovažují za důležité členství v mikroregionu, (viz graf č. 8). Odpovědi jsou z velké většiny kladné, tedy pro členství. Objevily se i jiné odpovědi, které byly reprezentovány neznalostí věci.

Neznalost věci představovaly kladné i záporné odpovědi – tzn., že lidé měli povědomí o MDP, ale i když odpověděli kladně či záporně, nebyli schopni mnohdy odpovědět proč.

Otázka č. 12 – Za dostačující ve Vaší obci považujete (hodnocení jako ve škole – zakroužkujte):

Výsledky dvanácté otázky byly založeny na škálovém hodnocení respondenty (ohodnocování známkou na stupnici od 1 – 5, kde 1 je nejlepší a 5 nejhorší).

Hodnocení vybraných oblastí bylo zaměřeno nikoli na celý mikroregion, ale na dané obce. Z průměru každé jednotlivé oblasti v dané obci, jsem vytvořil konečný průměr ze všech oblastí pro danou obec. Jak lze vidět z tab. č. 3, rozpětí konečných známek se od sebe moc neliší. Nejlépe hodnotí vybrané oblasti jako součást CR včetně propagace obyvatelé Kunovic, naopak nejhůře jsou na tom Věsky podle hodnocení svých obyvatel.

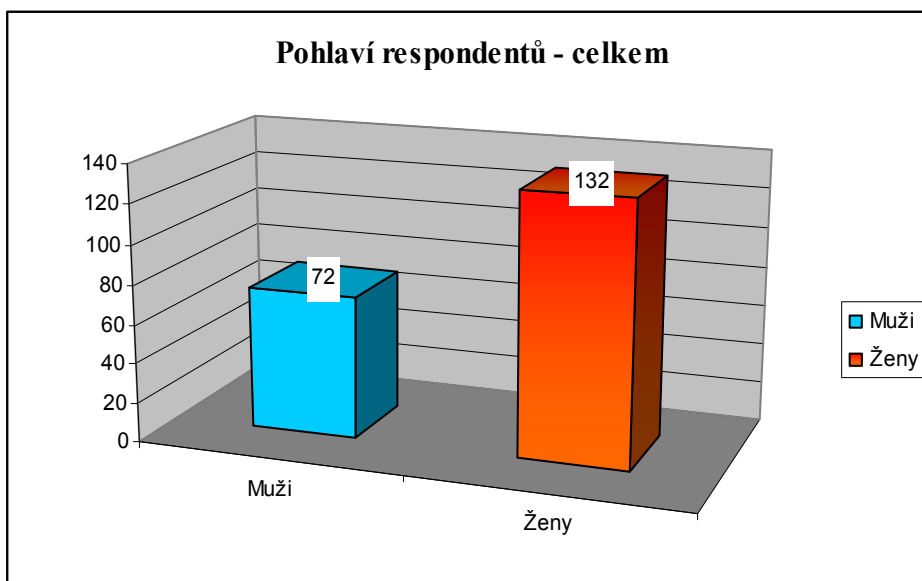
Tab. č. 3 – Hodnocení obyvatel vybraných oblastí cestovního ruchu ve své obci

Hodnocení obyvatel vybraných oblastí cestovního ruchu ve své obci							
OBCE	Počet a stav SZ a UZ	Počet a stav míst pro sportovní vyžití	Počet a stav památek, turistických atraktivit	Služby a jejich kvalita pro volný čas	Množství a kvalita pořádaných společenských akcí	Propagace obce, mikroregionu	PRŮMĚRNÁ ZNÁMKA
DRSLAVICE	3,26	2,42	2,74	3,32	2,47	2,79	2,83
HRADČOVICE	2,15	2,75	2,35	3,05	2,2	2,6	2,52
KUNOVICE	2,47	2,66	2,91	2,81	1,47	2,19	2,42
MÍKOVICE	4	2,5	3,33	3,33	1,61	2,33	2,85
PODOLÍ	3,1	2,7	3,4	3,05	2,4	2,85	2,92
POPOVICE	4,09	2,47	2,06	3,41	1,81	2,16	2,67
SADY	2,67	3,14	2,9	3,43	2,57	3,05	2,96
VELETINY	4,09	2,83	3,22	2,87	2,35	2,43	2,97
VĚSKY	4,53	2,63	4,26	4,05	2,63	2,74	3,47
MDP CELKEM	3,37	2,68	3,02	3,26	2,17	2,57	2,84

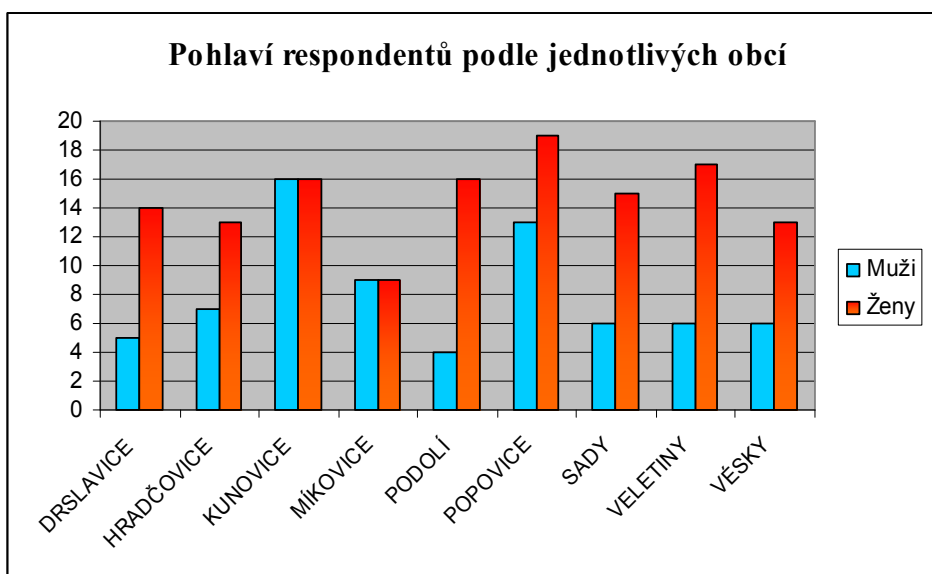
Co se týká konkrétních oblastí, z pohledu všech obyvatel – tedy za celý mikroregion – nejhůře je na tom suprastruktura, což se shoduje s výsledky předešlých otázek, k této oblasti se vztahující. Nejlépe jsou hodnoceny různé akce v obcích, kterých je většinou hojnější počet, tudíž uspokojuje větší množství obyvatel.

Shrnující konečná známka 2,84 – tedy 3, což je „dobrý průměr“, za všechny vybrané oblasti, dle mého názoru, odpovídá.

Otázka č. 13 – Pohlaví

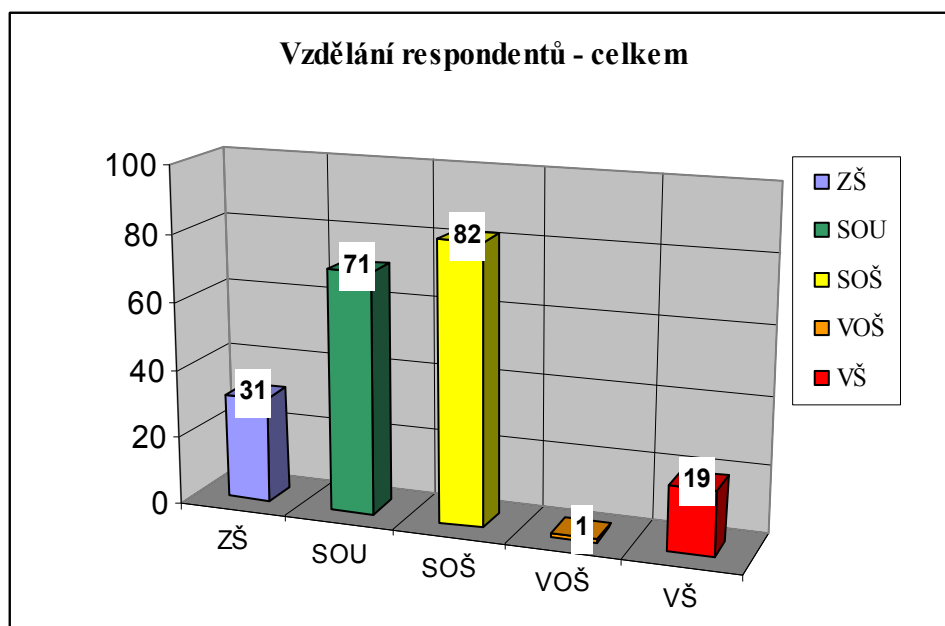
Graf č. 9 – Pohlaví respondentů - celkem

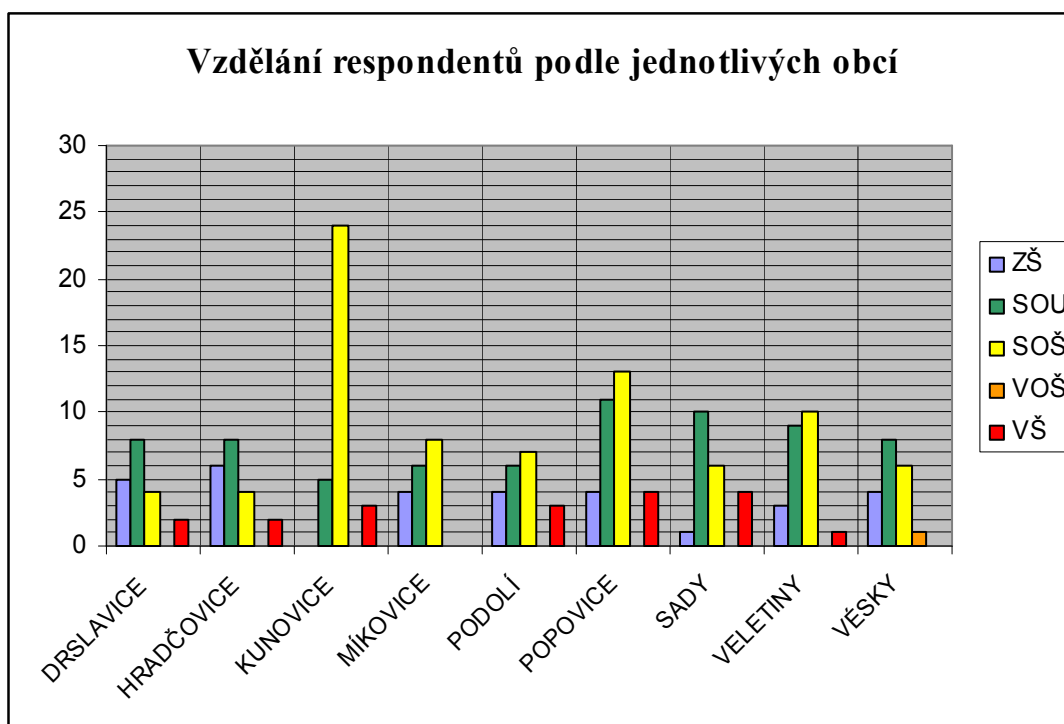
Graf č. 10 – Pohlaví respondentů podle jednotlivých obcí

Převaha pohlaví je jednoznačná, téměř dvojnásobek žen oproti mužům. S malou výjimkou Kunovic a Míkovic, kde byl zaznamenaný počet mužů a žen vyrovnaný, ženy převažovaly.

Otázka č. 14 – Jaké je Vaše vzdělání?

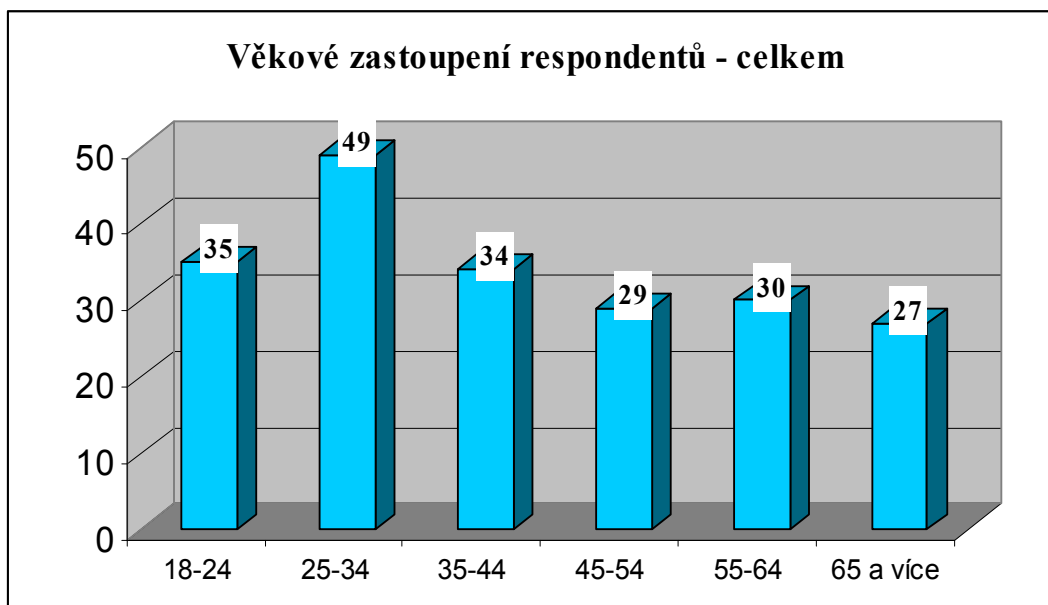
Graf č. 11 – Vzdělání respondentů - celkem

Graf č. 12 – Vzdělání respondentů podle jednotlivých obcí

Struktura vzdělanosti respondentů sestávala z nadpoloviční většiny středoškolsky vzdělaných, menší polovina byla rozdělena víceméně na obyvatelé se základním a vysokoškolským vzděláním, zastoupení vyšší odborné vzdělanosti bylo nepatrné.

Otázka č. 15 – Věk

Graf č. 13 – Věkové zastoupení respondentů - celkem

Věkové zastoupení respondentů (viz graf č. 13) bylo téměř rovnoměrně rozvrstvené. Nejvyšší zastoupení má tzv. „mladá dospělost“ – věková skupina 25-34.

3.3.2 Zhodnocení výzkumu

Cílem dotazníku bylo zjistit jednak stav CR v MDP z pohledu jeho obyvatel, jednak jejich spokojenost a názor na existenci a fungování MDP.

Z výsledků výzkumu, co se týče pohledu obyvatel na stav CR v MDP, jsou zřejmé kladné názory na zachovávání tradic (z 204 respondentů odpovědělo 84,8 % kladně, 2 % záporně a 13, % zvolilo jinou odpověď); dále spíše mírný rozvoj CR (nejvíce zaznamenali obyvatelé budování cyklostezek) a hodnocení vybraných oblastí CR ve své obci ohodnocené průměrnou známkou 2,84.

O názorech a spokojenosti na existenci a fungování MDP vypovídá samotná neznalost MDP, která se objevuje ve větší polovině odpovědí respondentů. Také pohled obyvatel na význam a členství jejich obcí v MDP sice na jednu stranu je vyjadřován v pozitivními odpověďmi, ale na druhou stranu lidé mají málo informací a vůbec nízké povědomí co MDP je a za jakým účelem vznikl.

Celkově mohou konstatovat, že i když obyvatelé MDP by určitě přivítali rozvoj CR (výstavba cyklostezek, restaurací, sportovišť), tak jsou celkově se současným stavem a životem ve své obci, vyznačující se klidem venkova, spokojeni – tím se vyznačuje i MDP.

3.4 Názory starostů obcí Mikroregionu Dolní Poolšaví

Postoje starostů (zástupců místních komisí městských částí města Uherské Hradiště) jsou cennými pohledy a informacemi vyjadřující samozřejmě zcela jiný pohled na CR, rozdílný od obyvatel a turistů. Své postoje, které vyúsťují v důležitá rozhodnutí z titulu své funkce, však ale zásadně ovlivňují nejen místo svého působení a zaměstnání – obec, ale také mikroregion, na jehož řízení se jako zástupci obcí podílí a mají tak právě vliv na jeho fungování a potencionální rozvoj v oblasti, která je předmětem této práce, a to oblast CR.

Jak hodnotí dosavadní spolupráci v rámci MDP představitelé členských obcí a jaký mají k němu mají postoj?

Starosta obce Drslavice – pan Milan Matyáš

Starosta hodnotí spolupráci v rámci MDP jako dobrou. K připomínkám spolupráce s mikroregionem bylo vyjádření, že by mělo být vyvinuto větší úsilí pro získávání peněz, které by usnadnil uvolněný pracovník – manažer, který by byl zaměřený vyloženě na práci pro mikroregion. Do budoucna, z pohledu starosty, je členství v mikroregionu důležité.

Starosta obce Hradčovice – pan Doc. RSDr. Jan Popelka, CSc

Spolupráce je hodnocena jako průměrná, v rámci MDP starosta postrádá zpracování strategických plánů pro rozvoj obce a také z hlediska prospěchu obyvatel obcí, které by do budoucna stanovily určité cíle, postupy pro celý MDP.

Starosta, v návaznosti na mikroregion a oblast kultury a CR, poukazuje na iniciativu odborů kultury a CR v určité snaze vyjít vstříc v těchto oblastech. Přesto iniciativa krajů, jehož součástí jsou i odbory kultury a CR, neposkytují žádnou metodickou pomoc a obce si musí pomáhat tak samy, kdy starostové řeší všechny problémy. Dále chybí diverzifikace úkolů, respektive vyrovnaní poměru počtu úkolů s počtem odpovědných lidí (na obec málo).

Sám starosta byl iniciátorem návrhu na Ministerstvo vnitra ve věci stanovení konkrétního rozsahu povinností pro starosty a dalšího rozčlenění povinností na více osob vzhledem k jejich povaze a rozsahu (jako příklad uvedl srovnání města a obce, kde ve městě je rozvinutější infrastruktura, veřejné a sociální služby – tudíž problémy oproti obci jsou řešeny rychleji a efektivněji). To vše uvedl jako v návaznosti právě na CR – rozvoj a spolupráci v mikroregionu. Stejně jako starosta Drslavic, uvedl, že by zde měl být stanoven manažer, který by se věnoval pouze této činnosti jako kooperátor ve všech zúčastněných obcích. Situaci, jak ji sám starosta vidí a kterou mi ve vazbě na CR a mikroregion vylíčil, přičítá převedení okresů na kraje (kdy v okresech byla činnost a spolupráce v uvedených problémech efektivnější a převedením na kraje došlo k dezolaci malých subjektů – obcí vlivem větší byrokracie).

Místostarostka města Kunovice – paní Mgr. Ivana Majíčková

Pohled místostarostky, jako představitelky města, které MDP zastřešuje, je jednoznačný. „Definovala“ jej v problému – problém současného MDP – současný manažer MDP je plnoúvazkovým zaměstnancem městského informačního centra v Kunovicích a pro efektivnější fungování by bylo potřeba zaměstnat profesionála, jenž se bude věnovat pouze činnosti MDP (problémem jsou ovšem peníze).

Existence a fungování mikroregionu, dle místostarostky, je do budoucna samozřejmým a důležitým předpokladem rozvoje CR.

Předseda místní komise městské části Míkovice – pan Ing. Zdeněk Procházka

Osobní postoj předsedy – pro samostatné obce je členství v mikroregionu jedinou možností jak dosáhnout na peníze, narozdíl od městských částí, které jsou součástí města, a tudíž se na ně vztahují veškeré městské služby (doprava, úklidové služby atd.). Městské části – Míkovice, stejně jako Vésky a Sady, jsou součástí MDP spíše po kulturní stránce – dotační tituly jsou získávány pro účely sportu, kultury a CR.

Tím, že se bude spolupracovat v oblastech sportu, kultury, folklóru, je zde možnost reciprocity (vzájemné výpomoci a spolupráce v případě potřeby či na základě smlouvy) – zvýší se atraktivnost. Zapojením více subjektů (obcí) a pořádáním větších akcí (přilákáním známých osobností) budou mít větší odezvu a postupně se prostřednictvím médií rozšíří a možná i zanesou do podvědomí, na čemž se může jen získat (přiliv zahraničních turistů).

Starosta obce Podolí – pan Ing. Miroslav Křížka

Dle starosty, ve vztahu k CR a mikroregionu, by turistický průmysl měl být řízen (dotován) z velké části státem a nikoli opačně. Malé obce jako Podolí, i v rámci členství MDP, nemají dostatečný rozpočet a finance od státu a z vlastních aktivit nato, aby budovaly atraktivitu či materiálně-technickou základnu pro rozvoj CR – návratnost z hlediska ekonomického je nízká. Pokud se nejedná o podnikatelský záměr, jenž by měl finanční podporu státu či Evropské unie, tak jsou investice obce s tak malým rozpočtem, jako je Podolí, výrazně prodělečná. Jednak je rozpočet MDP nízký, jednak zájem obce je především v budování a zajištění potřeb občanů jako priorita – drtivá většina financí jsou mandatorní výdaje.

Základní představa starosty byla v získání více dotací od státu – dle něj je tomu naopak. Jsou zde dvě nevýhody v rámci MDP – první je narušení územní celistvosti (dva okresy – vzdálenost obcí Uherskobrodska k obcím Uherskohradištska) – druhá je v tom, že součástí MDP jsou městské části, které narušují možnost čerpání dotací od Evropské unie (Program rozvoje venkova).

Dále zde chybí zde základní vize CR a podpora a koordinace ze strany státu, kraje. Starosta si více sliboval od MDP (z hlediska hospodářského), např. možnost společného nákupu strojů na údržbu od firmy v podobě cenového zvýhodnění v rámci toho, že se jedná o sdružení obcí (tzn., že ke sdružení jako většímu subjektu by se přistupovalo jinak, než k jednotlivé obci i vzhledem k budoucím vzájemným vztahům). Dále např. používání společné informační techniky, tvorba společných obecně závazných vyhlášek apod.

Starostka obce Popovice – paní Jitka Nováková

Starostka konstatovala, že spolupráce s MDP zamrzá, vážne; zaujímá kladný postoj ke kultuře a obnově památek, folklóru. Pro rozvoj CR je nutné zázemí, které buď vychází z historie nebo je potřeba peněz, čehož je členství v MDP předpokladem.

Předseda místní komise městské části Sady – pan Ing. Bohumil Janík

Konstatování předsedy bylo velmi stručné: „Členství v MDP preferuji. Je to jeden ze způsobů prezentace, a také se dají sehnat peníze“.

Starosta obce Veletiny – pan Josef Zemánek

Postoj starosty je k dosavadnímu rozvoji CR kladný, vidí sjednocení obcí v rámci MDP jako dobrý krok do budoucna. Spolupráci s MDP hodnotí jako dobrou (byla zakoupena čistící technika, mobiliáře).

Předseda místní komise městské části Věsky – pan František Tatařík

Vyjádření předsedy místní komise Věsek, stejně jako předsedy v Sadech, bylo opět stručné. Současný stav hodnotí jako „neslaný, nemastný“, a do budoucna by v rámci mikroregionu rád viděl zejména zlepšování životního prostředí.

Z postojů představitelů členských obcí mikroregionu je vidět zájem angažovat se v činnosti mikroregionu a spolupracovat pro pozitivní rozvoj do budoucna. Z mnohých vyjádření ale zároveň vyplývá, že pro rozvoj a zvýšení atraktivnosti mikroregionu je třeba ustanovit manažera, pracovníka, jehož náplň práce by byla zaměřena pouze pro činnost mikroregionu (zpracování strategických plánů, marketingová činnost, tvorba a realizace turistických produktů apod.), a také plně hrazena z jeho prostředků. Důvodem tohoto návrhu je především nedostatek času a prostředků starostů obcí, vyplývající z jejich funkce, pro věnování se této záležitosti. Také dodávají, že zde chybí pomoc (finanční a reorganizační – právě ta, která by stanovila starostům jasné povinnosti a diverzifikovala další povinnosti na více osob) a koordinace ze strany nadřazených subjektů – krajů a státu.

4 Návrh turistických produktů

Proto, aby byla destinace pro turisty atraktivní a stala se jejich cílem, musí být něčím výjimečná, přitažlivá – svou historií, tradicemi, kulturou, způsobem života – jinými slovy musí mít předpoklady (zázemí), kterými buď v různé míře disponuje, anebo si je musí vytvořit.

Předpoklady, lépe řečeno zázemím, míním atraktivitu v podobě hmotných (historické památky, přírodní atraktivita) a nehmotných (kulturní akce a události, životní styl, *genius loci* – atmosféra místa).

Atraktivita jsou významným faktorem při rozhodování o výběru dané destinace. Samozřejmou nezbytností a dalším předpokladem úspěšnosti destinace je kvalitní rozvinutá infrastruktura (stravovací a ubytovací zařízení, prostory pro sportovní a společenské vyžití, nákupní možnosti). Dalším nezbytným předpokladem je návrh a realizace produktu, tzn. nejprve spojit stávající možnosti do nabídky v podobě komplexního produktu a takto navržený produkt uvést na trh vhodnou formou propagace, která povede k jeho úspěšné realizaci.

4.1 Oblasti tvorby turistických produktů

Každá destinace vychází z určitého zázemí (nabídky produktů a služeb), které měla nebo si jej vybudovala, do kterého investovala, a které se stalo základem její činnosti a dalšího rozvoje. MDP se vyznačuje velkým množstvím pořádaných tradičních akcí, tedy nehmotnými atraktivitami, právě to je silná stránka mikroregionu. Hmotné atraktivita (viz příloha 1) nejsou silnou stránkou pro tvorbu produktů co se do počtu, ale také u některých technického stavu týče, kde chybí finanční prostředky a také propagace, alespoň v současnosti.

Je třeba ale vidět druhou stranu věci, a ta spočívá ve finančních možnostech v rámci mikroregionu (jeho obcí), pracovním a časovém fondu zainteresovaných lidí (starostové obcí), a především na počtu odborníků této oblasti se přímo věnující – oblast tvorby marketingu, tvorby a realizace strategií – který je nedostačující (více viz kapitola 3.4).

Kromě toho, je zde i infrastruktura, respektive suprastruktura, jako prostředek a předpoklad pro realizaci produktů a služeb, jejíž základna je v mikroregionu malá a víceméně nedostačující pro rozvoj CR, o čemž částečně svědčí výsledek marketingového výzkumu (viz kapitola 3.3.1, tab. č. 3), i vzhledem k nerovnoměrnému rozložení potenciálu CR. Samotnou silnou stránku představuje město Kunovice (z hlediska tradičně pořádaných akcí či materiálně-technické základny a dalších služeb), a dle mého názoru, je v současnosti „základním kamenem“ pro tvorbu produktů, ať už pro tvorbu samostatných produktů (v rámci města Kunovice) nebo jako součásti produktů (balíčků) v rámci mikroregionu, pro různé skupiny turistů.

Současné možnosti tvorby nabídky produktů v MDP představuje především město Kunovice, na němž budu stavět – navrhovat produkty pro turisty. Jako vhodné a zejména turisticky zajímavé se jeví tvorba produktů (více služeb v jednom produktu) v podobě balíčků, tzv. „package“; jako turistické produkty - balíčky navrhuji následující:

- 1) Folklórní turistika
- 2) Adrenalinová turistika
- 3) Hipoturistika

Folklórní turistika

K folklórní turistice navrhuji více produktů odvíjející se od účasti na jedné z tradičních folklórních akcí (Jízda králů, Hody s právem).

První produkt, jednalo by se o víkendový pobyt, bych nazval „Víkend s Jízdou králů v Kunovicích“. První den by byl zaměřen na poznávání (návštěva Potomákova muzea lidových krojů v Popovicích a Památkový domek představující ukázkou tradiční lidové architektury). Dále by první den měl na pořadu formanskou jízdu městem s dechovou kapelou a možnosti ochutnávky místních gastronomických specialit (projížďka na zapřažených vozech) a v podvečer program „Na krále, matičko, na krále“, kde vystupují folklórní soubory doprovázené cimbálovými muzikami. Večerní program by zahrnoval všestrannou hudební zábavu (hudební skupiny, cimbálové muziky, diskotéka). Druhý den by sestával z programu Jízdy králů (řazení koní, žádání o krále, žádání starosty, jízda králů s vyvoláváním), kdy po celý den obvykle probíhá jarmark vína s folklórními vystoupeními. Ubytování a stravování navrhuji v místním hotelu Club, Penzionu v Kunovicích, Penzionu na Pekárně.

Druhý produkt nazvaný „Hody v Kunovicích – svátek Slovácka“ by zahrnoval 2-3denní pobyt v Kunovicích s nabídkou ubytování a stravování jako u předchozího produktu. Příjezd by byl na poledne se servisem obědu. Pak by následovala návštěva Potomákovy muzea lidových krojů v Popovicích, Památkového domku v Kunovicích. Každoročně se před hody pořádá Škola lidových tanců, která se svou výukou tradičních tanců by představovala součást produktu – a také program prvního dne. Druhý den by měl na programu samotný hodový průvod začínající po poledni po hodové mši; od rána doprovází hodovou náladu jarmark a kolotoče. Večer by se konala tradiční hodová zábava (vstupenka v ceně balíčku).

„Víkend s Jízdou králů v Kunovicích“:

1. den:

- příjezd v ranních hodinách a ubytování se v místním hotelu či penzionu; dopoledne prohlídka Potomákovy muzea lidových krojů v Popovicích a Památkového domu v Kunovicích, oběd,
- odpoledne formanská jízda na kočáře městem s dechovou hudbou a ochutnávka zdejších gastronomických specialit; v podvečer program „Na krála, matičko, na krála“ s vystoupením folklórních souborů a cimbálových muzik,
- večere, večerní program s hudební zábavou.

2. den:

- od ranních hodin tradiční program Jízdy králů, jarmark vína a folklórní vystoupení, oběd,
- odpoledne regionální kolo soutěže dětského verbuňku, program Jízdy králů a večerní zábava, večere.

3. den:

- snídáně, odjezd.

„Hody v Kunovicích– svátek Slovácka“

1. den:

- příjezd na poledne, ubytování se v místním hotelu či penzionu, oběd,
- následuje prohlídka Potomákovy muzea lidových krojů v Popovicích a Památkového domu v Kunovicích,
- v podvečerních hodinách výuka tradičních lidových tanců ve Škole lidových tanců v Kunovicích, večere.

2. den:

- dopoledne návštěva jarmarku a atrakcí,
- po poledni hodová mše a tradiční hodový průvod,
- večere, večerní program – hodová zábava.

3. den:

- snídaně, odjezd.

Balíčky by byly určeny všem věkovým generacím.

Obdobně bych navrhl i balíčky k dalším tradicím, obzvláště k tradicím konaným mimo Kunovice (Hradčovice, Veletiny, Drslavice – Nosení letečka a Marka; dále hody s právem, fašank i ve zbývajících obcích mikroregionu), nevýhodou je ovšem nedostatečná infrastruktura obcí pro potencionální zájemce o tradici v dané obci.

Adrenalinová turistika

Jako produkt (balíček) adrenalinové turistiky pod názvem „Adrenalinový víkend s poznáním“. Navrhuji víkendové pobyty s ubytováním, stejně jako u minulých produktů, v hotelu Club nebo Penzionu v Kunovicích. Balíček by obsahoval možnost volby ubytování ve zmíněných ubytovacích zařízeních, včetně polopenze či plné penze. Základním program prvního dne by zahrnoval pozorovací let letadlem či kluzákem a prohlídku exponátů Leteckého muzea s odborným výkladem (i v cizím jazyce); základní program druhého dne by zahrnoval vyhlídkový let horkovzdušným balonem a tandemový seskok padákem. Jak tandemový seskok, tak let horkovzdušným balonem by byly s možností videodokumentace. Oba dny by byly doplněny v závislosti na počasí sportovními aktivitami v tenisové hale nebo na venkovních tenisových kurtech či pobytem na koupališti, kde se nachází také hřiště pro plážový volejbal, pingpongový stůl. Součástí balíčku by byl jen bowlingový večer v místním baru.

„Adrenalinový víkend s poznáním“

1. den

- příjezd v dopoledních hodinách, prohlídka Leteckého muzea, oběd,
- v odpoledních hodinách pozorovací let; sportovní aktivity (tenis, volejbal, plavání), večere, bowlingový večer.

2. den

- v dopoledních hodinách tandemový seskok padákem (možnost videodokumentace), oběd,
- odpoledne sportovní aktivity a v podvečer vyhlídkový let horkovzdušným balonem (možnost videodokumentace), večeře, drink.

3. den:

- snídaně, odjezd.

Víkendové pobyty by se konaly pouze v letní sezóně vzhledem k sortimentu nabízených služeb. Balíček by byl určen pro především pro páry, ale samozřejmě všech věkových generací.

Hipoturistika

Balíček služeb produktu hipoturistiky (aktivně-poznávací) po názvem „Na koních za poznáním“ by byl zaměřen na kombinaci hipoturistiky (ve voze nebo na koni) a poznání kulturních památek v období od jara do podzimu. Územím mikroregionu vede jedna hipotrasy – okruh (Kunovice – Podolí – Popovice – Sady – Kunovice) Jednalo by se o 1denní výlet napříč přírodou (lesy, vinohrady) a památkami mikroregionu na hipotrasy (Letecké muzeum v Kunovicích, Potomákov muzeum lidových krojů a Kostel Panny Marie Růžencové v Popovicích s unikátním betlémem, archeologická lokalita Sady „Špitálky“). Hipotrasy vede územím přírodního parku Prakšická vrchovina, kolem Popovických rybníků.

„Na koních za poznáním“

1. den

- příjezd v dopoledních hodinách,
- projížďka okruhem hipotrasy (Kunovice – Podolí – Popovice – Sady – Kunovice) s poznáním zdejších památek a krásné přírody, oběd.

V ceně by byl zahrnut oběd v libovolné stravovacím zařízení po trase a služby průvodce. Balíček by byl určen jak pro starší, tak pro mladší věkové kategorie

Do budoucna by bylo vhodné hipotrasu rozšířit na okruh celého mikroregionu, čímž by se změnil název mého produktu na zajímavější „Na koních za poznáním Mikroregionu Dolní Poolšaví“. Z Kunovic by vedla trasa na kopec Hluboček v blízkosti Míkovic, odkud je krásný rozhled do okolí (bude zde vystavěna rozhledna), popř. na obec Veletiny, kde se nachází lidová architektura v podobě vinohradnických búd.

Od Popovic by bylo určitě turisticky atraktivní vést hipotrasu na obec Hradčovice (technická atraktivita – rozhledna Lhotka), která by navazovala na dále na naučnou stezku do Drslavic, popř. Veletin, čímž by byl okruh propojen (problémem je ovšem rychlostní silnice mezi Hradčovicemi a Veletinami).

Podobně by bylo vhodné sestavit obdobný produkt poznání mikroregionu, ovšem nikoli na koni, ale na kole. Nevýhodou je opět nevybudovaná infrastruktura v podobě cyklostezek, cyklotras – mnohé stezky vedou přes hlavní komunikace, či nebezpečné cesty.

Současná nabídka atraktivit a služeb v MDP je vhodná pro 1denní či víkendové pobyty.

Obecně mohu konstatovat, že MDP disponuje určitými prostředky – zázemím, které by zvýšily jeho potenciál CR, přesto není v současných silách sdružení, respektive jednotlivých obcí, tyto prostředky postavit na úroveň konkurenceschopnosti na trhu CR. Myslím tím především tradice, akce konané každoročně v dané obci – chybí zde marketingová činnost, která by přilákala turisty, ale také základní infrastruktura pro realizaci doprovodných služeb.

Závěr

Mikroregion Dolní Poolšaví je venkovskou oblastí vyznačující se poklidným životem, která jeho obyvatelům vyhovuje. Potenciál cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví je do značné míry ztělesňován bohatým kulturním a společenským životem jeho obyvatel a jejich účastí na hojném množství pořádaných společenských akcí a událostí.

Pro zvýšení potenciálu je třeba investovat do stávající nedostatečné infrastruktury obcí. Chybí především služby (restaurace, ubytovací zařízení), služby pro volnočasové aktivity (sportovní zázemí – fitness centrum, zábavní zařízení). V současnosti, pro rozvoj cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví, je nezbytné co nejdříve ustanovit chybějícího manažera, jehož činnost by byla zaměřena pouze na mikroregion; nedostatkem je také chybějící marketingová strategie.

Cíle, které jsem si vytýčil v úvodu mé bakalářské práce, tzn. pasportizace cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví (kulturně-historické památky; společenské, kulturní a další události; materiálně-technická základna, přírodní základna), zjištění pohledu starostů, a také obyvatel pomocí dotazníkového průzkumu, analýza sesbíraných dat, a vytvoření turistických produktů, bylo dosaženo.

Výsledky vlastního marketingového výzkumu zjistily, prostřednictvím dotazníkového průzkumu, názory a spokojenost obyvatel na existenci (povědomí) a fungování Mikroregionu Dolní Poolšaví, dále na stav cestovního ruchu. Více jak polovina respondentů neměla povědomí o existenci a fungování Mikroregionu Dolní Poolšaví, přesto převážná většina respondentů odpověděla kladně na členství své obce v mikroregionu do budoucna. Co se týče stavu cestovního ruchu, obyvatelé hodnotili v několika oblastech. V oblasti zachovávání tradic, jako významné atraktivity a základny pro rozvoj cestovního ruchu, odpověděli tři čtvrtiny respondentů kladně – tedy že tradice jsou zachovávány. Vybrané oblasti jako je suprastruktura (stravovací a ubytovací zařízení), turistické atraktivity a památky, sportovní vyžití, služby pro volný čas, pořádané společenské akce, propagace své obce a Mikroregionu Dolní Poolšaví jako celku, ohodnotili respondenti jako průměrné.

Postoje a názory představitelů obcí (starostů, zastupitelů), jako součást analýzy cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví, jsou k členství v mikroregionu a spolupráci nejen v jeho rámci do budoucna kladné. Negativně jsou však představiteli hodnoceny nedostatky v podobě plně neangažovaného manažera pro práci pro mikroregion a nedostatečná koordinace a pomoc ze strany krajů a státu.

Po provedené analýze potenciálu a pasportizaci cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví jsem navrhl oblasti tvorby turistických produktů a z nich vygeneroval konkrétní produkty.

Pracovat na mé bakalářské práci na téma Analýza potenciálu cestovního ruchu v Mikroregionu Dolní Poolšaví bylo pro mne velkým přínosem jak po stránce teoretické – co se týká nabytých vědomostí, tak po stránce praktické – v souvislosti se získáváním informací o Mikroregionu Dolní Poolšaví u obyvatel a starostů obcí.

Pevně věřím, že má práce – ať už jako celek nebo pouze ve svých jednotlivých dílčích částech – do budoucna poslouží jako pomoc, praktická či teoretická inspirace nejen pracovníkům v oboru cestovního ruchu, ale i jiným zainteresovaným osobám.

Použité zdroje

Knihy

1. HESKOVÁ, Marie, et. al. Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 1.vyd. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
2. HRALA, Václav. Geografie cestovního ruchu. 4. upr. Vyd. Praha: Idea Servis, 2002. 173 s. ISBN 80-85970-36-8
3. PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Česká republika: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s. ISBN 80-239-0152-4.
4. REKTOŘÍK, Jaroslav; ŠELEŠOVSKÝ Jan, et. al. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1999. 140 s. ISBN 80-210-2126-8.
5. SVĚTLÍK, Jaroslav. *Marketing - cesta k trhu*. 2005 : Aleš Čeněk, s.r.o., 2005. 340 s. ISBN 80-86898-48-2.

Brožury

1. *Slovácko : Uherskohradištsko, Přírodní zajímavosti*. 1. vyd. [s.l.] : Odbor životního prostředí, Městský úřad Uherské Hradiště, 2007. 2 s.

Elektronické dokumenty

1. *Podíl cestovního ruchu na české ekonomice* [online]. c2009 , Aktualizováno dne: 26.1. 2008 [cit. 2009-02-07]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/podil_cestovniho_ruchu_na_ceske_ekonomice>.
2. *Letak-RoPa-2009(16).pdf* [online]. c2007-2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <[http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/publikace/Letak-RoPa-2009\(16\).pdf](http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/publikace/Letak-RoPa-2009(16).pdf)>.
3. *Program LEADER ČR - BusinessInfo.cz* [online]. c1997-2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/program-leader-cr/1001045/>>.
4. *Kunovice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/kunovice>>.
5. *Podolí* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/podoli>>.
6. *Popovice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/popovice>>.
7. *Veletiny* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/veletiny>>.
8. *Drslavice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/drslavice>>.

9. *Hradčovice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/hradčovice>>.
10. *Mikovice* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/mikovice>>.
11. *Věsky* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/věsky>>.
12. *Sady* [online]. c2006 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://dolni-poolsavi.cz/sady>>.
13. *PR Vrchové-Chrástě* [online]. 2008 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/749/detail>>.
14. *Terasy-Vinohradné, přírodní památka* [online]. 2008 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/1213/detail>>.
15. *PR Rovná hora* [online]. 2008 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/786/detail>>.
16. *Hasiči* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/hasici>>.
17. *Sokol* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/sokol>>.
18. *Zahradkáři* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/zahradkari>>.
19. *STP* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/stp>>.
20. *Spolky* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/spolky>>.
21. *Sport* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/sport>>.
22. *Folklórní soubory* [online]. c2006 [cit. 2009-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/folklorni-soubory>>.
23. *Letecké muzeum Kunovice* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/425/detail>>.
24. *Památkový domek* [online]. c2006 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/pamatkovy-domek>>.
25. *Památky* [online]. c2006 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/pamatky>>.
26. *Archeologická lokalita Uherské Hradiště-Sady \ "Špitálky\ "* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/1207/detail>>.
27. *Potomákovo muzeum lidových krojů* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/423/detail>>.
28. *Suširna ovoce* [online]. c1998-2009 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.oblast.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=80118>>.
29. *Kostel Věch svatých* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/176/detail>>.
30. *Vesnická památková rezervace Veletiny – Stará Hora* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/cil/633/detail>>.
31. *Obec Popovice - Popovický betlém* [online]. c2005 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://popovice.cz/default.asp?cont=98>>.
32. *Obec Hradčovice - Rozhledna na Lhotce* [online]. c2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.hradcovice.cz/rozhledna>>.
33. *Obec Hradčovice - Historie záměcku* [online]. c2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.hradcovice.cz/historie-zamecku>>.

34. *Obec Hradčovice - Historie obce* [online]. c2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.hradcovice.cz/historie-obce>>.
35. *Obec Popovice – Slovácké hody* [online]. c2005 [cit. 09-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.popovice.cz/default.asp?cont=99>>.
36. *Hody s právem* [online]. c2006 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/hody-s-pravem>>.
37. *Obec Popovice – Fašank* [online]. c2005 [cit. 09-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.popovice.cz/default.asp?cont=148>>.
38. *Jízda králů* [online]. c2006 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/jizda-kralu>>.
39. *Festival Kunovské léto* [online]. c2006 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/festival-kunovske-leto>>.
40. *Obec Hradčovice* [online]. c2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.hradcovice.cz/zvyky/>>.
41. *Máje* [online]. [2009] , naposledy editována 6. 3. 2009 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/M%C3%A1je>>.
42. *Slovácké slavnosti vína* [online]. c2005-2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.slavnostivinauh.cz/o-akci>>.
43. AQE advisors, a. s.. *Strategický plán rozvoje města Kunovice 2009 – 2016 : Akční plány*. [s.l.] : [s.n.], 2008-2009. 152 s.

Seznam tabulek a grafů

Graf č. 1 – Počet respondentů podle obcí Mikroregionu Dolní Poolšaví.....	42
Graf č. 2 – Povědomí obyvatel o Mikroregionu Dolní Poolšaví.....	43
Graf č. 3 – Povědomí obyvatel o Mikroregionu Dolní Poolšaví v jednotlivých obcích	43
Graf č. 4 – Účast obyvatel na akcích konaných ve své obci	44
Graf č. 5 – Účast na akcích konaných v ostatních členských obcích	45
Tab. č. 1 – Informační zdroje o konaných událostech.....	47
Tab. č. 2 – Rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu z pohledu obyvatel	49
Tab. č. 3 – Hodnocení obyvatel vybraných oblastí cestovního ruchu ve své obci.....	51
Graf č. 9 – Pohlaví respondentů - celkem	52
Graf č. 10 – Pohlaví respondentů podle jednotlivých obcí	52
Graf č. 11 – Vzdělání respondentů - celkem	53
Graf č. 12 – Vzdělání respondentů podle jednotlivých obcí	53
Graf č. 13 – Věkové zastoupení respondentů - celkem	54

Seznam zkratek

CM – cimbálová muzika

CR – cestovní ruch

ČOS – česká obec sokolská

EU – Evropská unie

HDP – hrubý domácí produkt

MDP – mikroregion Dolní Poolšaví

MAS – místní akční skupina

MIS – marketingový informační systém

MTZ – materiálně-technická základna

MV – marketingový výzkum

NUTS - nomenklatura územních statistických jednotek

ROP – regionální operační program

SK – sportovní klub

SPOT – sdružení pro obnovu tradic

STP – svaz tělesně postižených

SZ – stravovací zařízení

TJ – tělovýchovná jednota

UZ – ubytovací zařízení

Prohlášení o využití výsledku bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 30. dubna 2009

Pavel Majíček
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Kostelany nad Moravou